

BÄTTRE
BEROENDEVÅRD

ÅRSRAPPORT 2023

Bättre Beroendevård är ett nationellt kvalitetsregister för den specialiserade beroendevården i Sverige. Registret är utformat för att mäta centrala kvalitetsindikatorer i relation till Socialstyrelsens nationella riktlinjer för vård och stöd vid missbruk och beroende. Målet med registret är att bidra till en bättre beroendevård.

Centralt personuppgiftsansvarig myndighet (CPUA)

Stockholms läns sjukvårdsområde (SLSO)

Namnbyte

Svenskt Beroenderegister (SBR) har bytt namn till Bättre Beroendevård.

Registerhållare

Johan Franck, professor och verksamhetschef, Beroendecentrum Stockholm

Biträdande registerhållare

Jeanette Westman, professor, Beroendecentrum Stockholm

Koordinator

Joanna Kåredal, Beroendecentrum Stockholm

Registercentrum och registerplattform

Bättre Beroendevård tillhör Registercentrum Västra Götaland Region (VGR) och ligger på registerplattformen INCA.

Webbplats

battreberoendevard.registercentrum.se/

Styrgrupp 2023

Johan Franck, verksamhetschef
Beroendecentrum Stockholm

Andrea Johansson Capusan, överläkare
Psykiatriska kliniken, Linköping

Lennart Halvardsson, brukarrepresentant
RFHL riksförbund

Mika Gissler, professor i epidemiologi och statistik, Karolinska Institutet, Stockholm

Åsa Magnusson, överläkare
Karolinska Institutet, Stockholm

Ingemar Rosén, brukarrepresentant
Länkarnas Riksförbund

Karina Stein, områdeschef Region Skåne,
områdeschef Beroendecentrum, Malmö

Mikael Sandell, överläkare PRIMA/Svensk
förening för Beroendemedicin

David Eberhard, överläkare
PRIMA, Stockholm

Victor Lindfors, överläkare
Beroendecentrum Stockholm, ordförande
NAG missbruk och beroende (NPO psykisk
hälsa)

Vi fortsätter att utveckla för en bättre beroendevård!

Vi arbetar kontinuerligt med att förbättra kvalitetsregistret Bättre Beroendevård för att ännu bättre kunna uppfylla registrets primära mål: att bidra till en kunskapsstyrd och jämlik beroendevård.

Kvalitetsregistret Bättre Beroendevård har ett nära samarbete med NPO psykisk hälsa för att möjliggöra kvalitetsuppföljning av beroendevården kopplat till kunskapsstyrningen. Införandet av 13 kvalitetsindikatorer i VIP (Vård- och Insatsprogrammet för skadligt bruk och beroende) bidrar till förbättrad uppföljning, utvärdering och jämförelse av resultat mellan olika enheter och verksamheter på både regional och nationell nivå.

Under det senaste året har vi fortsatt att utveckla registrets visningsytor för enklare åtkomst till kvalitetsindikatorer, och Bättre Beroendevård har blivit en allt viktigare källa för uppföljning och utvärdering.

Narkotikautredningen - Vi kan bättre! presenterade en rad förslag på hur Sverige kan förbättra beroendevården och minska narkotikarelaterad dödlighet. Utredningen är nu publicerad och arbetet med att implementera dess rekommendationer har påbörjats av alla berörda aktörer inom beroendevården. Vi planerar att följa framstegen genom kvalitetsregistret Bättre Beroendevård under de kommande åren.

Antalet registreringar i Bättre Beroendevård har fortsatt att öka under året, främst på grund av direktöverföring i Region Skåne, Region Stockholm och nu även Västra Götalandsregionen. Detta har även haft en positiv inverkan på registret täckningsgrad som under året har ökat från **28% till 60%**. Den accelererade utvecklingen inom IT och digitala system underlättar arbetet med strukturerade journaldata och direktöverföring. Den snabba teknikutvecklingen inom området gör att framtiden ser ljus ut för Bättre Beroendevård.

Ökad användning av digitala möten och utbildningar har effektiviserat användarstödet till våra över hundra anslutna enheter. Möten och utbildningar via videolänk är nu en regelbundet återkommande del av vår verksamhet. Det starka engagemang vi möter hos våra användare på enheterna inspirerar oss att fortsätta utveckla kvalitetsregistret för att uppnå en ännu bättre beroendevård.

Johan Franck
Registerhållare

Innehållsförteckning

Nationell kunskapsstyrning i samverkan med NPO Psykisk hälsa	7	Antal registreringar	40
Datakälla för flera av Socialstyrelsens kvalitetsindikatorer	7	Fördelning på ålder, kön och diagnos	42
Kvalitetsregistret Bättre Beroendevård	7	Andel individer med minskat alkoholintag från nybesök till uppföljning	49
Nationell kunskapsstyrning i samverkan med NPO Psykisk hälsa	9	Andel individer med alkoholberoende som behandlats med återfallsförebyggande läkemedel	50
Datakälla för flera av Socialstyrelsens kvalitetsindikatorer	9	Andel individer med ökad hälsa från nybesök till uppföljning	52
Kvalitetsindikatorer inom beroendevården	9	Andel individer med sysselsättning	53
Utdatamöjligheter (visningsytor)	24	Andel med boende	54
Utbildning och fortsatt utveckling	24	Andel individer som BESVARAT frågan om minderåriga barn i nära relation	55
Nationella kodverk	25	Individer med aktuell vårdplan	57
Validering av data	27	Överlevnad för individer i LARO-behandling	59
Datakvalitet och bortfall av data	27	Andel patienter som utvecklat delirium tremens i heldygnsvård	60
Samordnad individuell plan vid LARO-vård	33	ORDLISTA FÖRKORTNINGAR	63
Patientupplevda mått	36	Patientinformation och GDPR	63
Clinical Global Impression, CGI-S	38		

Syfte med kvalitetsregistret Bättre Beroendevård:

Inklusionskriterium:

Patienter över 18 år med beroendediagnos (ICD-10-kod, F10-19) i specialiserad beroendevård.

- ➔ Bidra till utveckling och förbättring av beroendevården.
- ➔ Bidra till en kunskapsstyrd beroendevård.
- ➔ Mäta och följa upp kvalitetsindikatorer inom beroendevården.
- ➔ Utvärdera effekten av medicinsk och psykosociala insatser för patienter med beroende.
- ➔ Möjliggöra jämförelser inom och mellan vårdenheter, organisationer och regioner.

CPUA och riktlinjer

Centralt personuppgiftsansvarig (CPUA) myndighet för Bättre Beroendevård är SLSO. SLSO har riktlinjer som ska stärka registrets transparens och IT-säkerhet. Registerhållare och styrgrupp utses centralt av CPUA enligt riktlinjerna. Det pågår en intern genomlysning av registren inför en planerad omorganisering.

Sammansättning av styrgrupp

Bättre Beroendevårds styrgrupp representerar kliniker och verksamheter nationellt. Det finns två nationella brukarorganisationer representerade i styrgruppen: Sällskapen Länkarnas Riksförbund och RFHL.

Här finns en stor spridning av olika kompetenser, inom såväl klinisk verksamhet som vårdorganisation, IT, forskning, epidemiologi och registerkunskap.

Styrgruppen träffas regelbundet för att diskutera olika frågor som rör registret och arbetar tillsammans aktivt med att utveckla registret i enlighet med de kriterier och mål som finns fastställda för nationella kvalitetsregister.

Registrets styrgrupp har också ett nära samarbete med Svensk förening för beroendemedicin och Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning (CAN).

Nationell kunskapsstyrning i samverkan med NPO Psykisk hälsa

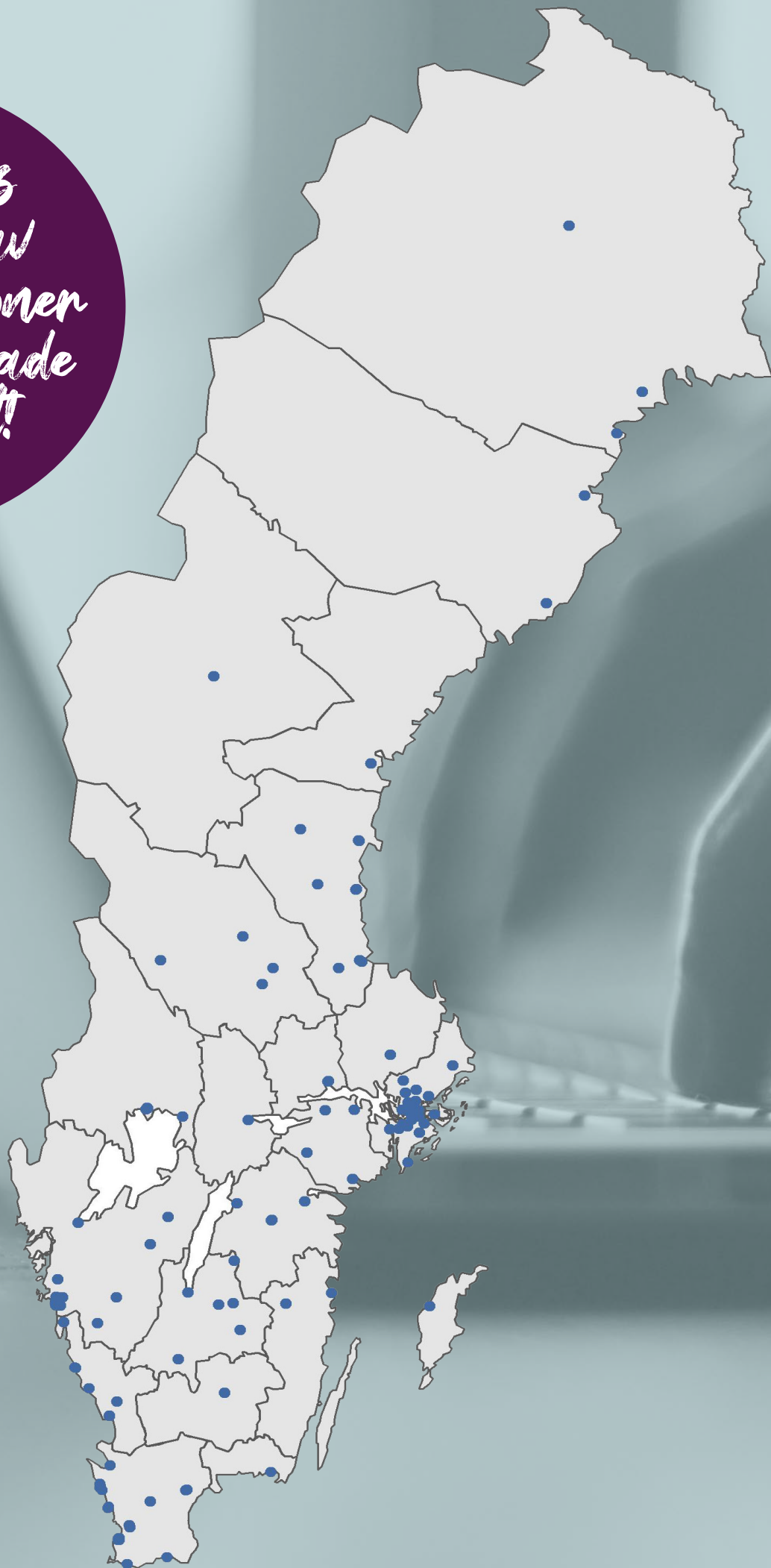
Genom det nationella systemet för kunskapsstyrning i hälso- och sjukvård bidrar Bättre Beroendevård till en mer jämlik, kunskapsbaserad och resurs-effektiv beroendevård.

I samverkan med det nationella programområdet (NPO) Psykisk hälsa har registret uppdaterat och optimerat kvalitetsindikatorer, som under året har kunnat implementeras i VIP, vård- och insatsprogrammet för missbruk och beroende. På sidorna 10-11 berättar Victor Linfors, ordförande för den nationella arbetsgruppen (NAG) som ansvarar för VIP, mer om arbetet med kvalitetsindikatorer och dess betydelse för beroendevården.

Datakälla för flera av Socialstyrelsens kvalitetsindikatorer

Kvalitetsregistret Bättre Beroendevård är en central datakälla för flera kvalitetsindikatorer inom beroendevården. Socialstyrelsen använder registret som datakälla för olika nationella mätningar och uppföljningar.

*Idag finns
samtliga av
landets regioner
representerade
i registret!*

Nationell kunskapsstyrning i samverkan med NPO Psykisk hälsa

Genom det nationella systemet för kunskapsstyrning i hälso- och sjukvård bidrar Bättre Beroendevård till en mer jämlik, kunskapsbaserad och resurs-effektiv beroendevård.

I samverkan med det nationella programområdet (NPO) Psykisk hälsa har registret uppdaterat och optimerat kvalitetsindikatorer, som under året har kunnat implementeras i VIP, vård- och insatsprogrammet för missbruk och beroende. På sidorna 10-11 berättar Victor Linfors, ordförande för den nationella arbetsgruppen (NAG) som ansvarar för VIP, mer om arbetet med kvalitetsindikatorer och dess betydelse för beroendevården.

Datakälla för flera av Socialstyrelsens kvalitetsindikatorer

Kvalitetsregistret Bättre Beroendevård är en central datakälla för flera kvalitetsindikatorer inom beroendevården. Socialstyrelsen använder registret som datakälla för olika nationella mätningar och uppföljningar.

En jämlik och bättre vård för våra patienter

INTERVJU MED DANIEL HELLMAN
UPPSTRÖM, SEKTIONSCHEF

Foto: Privat

Hur ser du på registret för ett uppföljningssyfte

Vi är idag väldigt duktiga på att följa upp våra patienter på individnivå även om man ibland kunde önska mer automatiserad utdata från Take Care för att kunna återkoppla i patientmöten.

När det kommer till uppföljning på gruppnivå kan vi via data i Take Care se om patienterna får de insatser som de ska få enligt processkartorna.

Den stora 10000-kronors frågan "Hur går det för våra patienter" kan vi dock inte besvara den vägen. Där har vi Bättre beroendevård som faktiskt kan ge oss svaren. Vi får möjlighet att jämföra oss inom kliniken men även gentemot landet i stort.

Redan idag har vi tagit in data från Bättre beroendevård i den kvalitetsrapport som tas fram varje månad och den används för den viktiga uppföljningen.

Vad är det bästa med registret?

Där får jag först säga direktöverföringen av data. Idag tar vi det som en självklarhet men de första åren satt vi faktiskt och rapporterade manuellt och det var ingen framgångssaga om vi ska vara ärliga.

Nu handlar arbetet istället om att använda rätt mallar vilket i sig kan vara en utmaning men det är så oerhört mycket enklare.

Det andra jag vill lyfta är enkelheten i att skapa egna rapporter, antingen om man själv väljer vilka faktorer man vill titta på eller om man använder någon av de färdiga rapporterna som finns tillgängliga, t ex larovård.

Där har vi den bästa grunden för lokalt förbättringsarbete, våra medarbetare närmast patienterna har full tillgång till ut-datan.

Vad kan kvalitetsregistret uppnå?

En jämlik och bättre vård för våra patienter med substansberoende. Om vi verkligen drar nytta av den ut-data som vi producerar varje dag.

Det jag har stora förhoppningar om är att vi ska kunna använda Bättre beroendevård för förbättringsarbeten tillsammans med de aktörer som också är viktiga för våra patienter, t ex socialtjänsten. Detta kommer att bli än viktigare när vi får ett ensamt huvudmannaskap för vårdinsatserna och socialtjänstens uppdrag renodlas till att innefatta insatser för sysselsättning, boende, boendestöd med mera.

"Vi får möjlighet att jämföra oss inom kliniken men även gentemot landet i stort."

Kunskapsstyrning för en jämlik vård

I Sverige har vi ett nationellt system för kunskapsstyrning, med målet att vården ska vara kunskapsbaserad, jämlik och resurseffektiv. Systemet verkar för att utveckla, sprida och använda bästa möjliga kunskap inom hälso- och sjukvård, och att kunskap ska finnas tillgänglig och användas i varje patientmöte.

Kunskapsstyrningen leds av 26 nationella programområden (NPO). Åtta nationella samverkansgrupper (NSG) leder och samordnar regionernas gemensamma arbete inom olika områden.

Vård- och insatsprogrammet (VIP) för missbruk och beroende är ett sådant insatsområde, som bedrivs inom NPO psykisk hälsa. Uppdraget består i att:

- ➔ Identifiera kunskapsbehov relevanta för VIP missbruk och beroende.
- ➔ Utveckla nationella kvalitetsindikatorer som tas fram i samarbete med kvalitetsregister.
- ➔ Ta fram implementeringsstödande åtgärder relaterat till VIP.

MED
Fokus på
LARO

Nytt formulär för registrering av LARO
LARO fortsätter vara ett prioriterat område för Bättre Beroendevård, då det idag är svårt att få heltäckande data för LARO-vården från andra källor.

Registret inkluderar både patienter som får underhållsbehandling med opioider på recept och patienter som får rekvisition. Nästan hälften av patienterna i LARO-behandling får rekvisitionsläkemedel och rapporteras därför inte till läkemedelsregistret.

Bättre Beroendevård är därför en unik datakälla för uppföljning när det gäller LARO-vården.

Som ett led i Bättre Beroendevårds insatser för att särskilt stötta förbättringsarbeten och uppföljning inom LARO håller vi på att utarbeta ett separat formulär för registrering av LARO-patienter.

Det nya formuläret ska underlätta registreringen, då det kommer ha frågor och svarsalternativ som utgår just från rehabilitering vid opioidberoende.

Forskning: första artikeln är publicerad

Första artikel med data från Bättre Beroendevård är accepterad (*Excess mortality among people in homelessness with substance use disorders: a Swedish cohort study*)

Studien omfattade 8 397 individer registrerade i Bättre Beroendevård med skadligt bruk eller beroende i Region Stockholm, och analyserade mortaliteten och faktorer till mortalitet. De individerna med stabilt boende vid inkludering hade en förhöjd dödsrisk, som var 3,7 gånger högre än den allmänna befolkningen. Jämfört med de individer som var hemlösa vid studiestart, var risken för mortalitet dock hela 13,6 gånger högre jämfört med den allmänna befolkningen.

När hänsyn togs till faktorer som narkotikaanvändning, personer som injicerar droger och slutenvårdsbehandling, så minskade den statistiska signifikansen för hemlöshetens påverkan. Detta bekräftar tidigare forskning som visar att narkotikaanvändning och personer som injicerar droger är starkt kopplade till en ökad mortalitet i denna grupp.

Ni kan läsa hela artikeln här:

[Excess mortality among people in homelessness with substance use disorders: a Swedish cohort study - PubMed \(nih.gov\)](#)

Narkotika- utredningen

*Vi kan och
gön bättre!*

Vi kan bättre!

Kunskapsbaserad narkotikapolitik med liv och hälsa i fokus, Narkotikautredningen

Narkotikautredningen, som publicerades i oktober 2023, fokuserar på hur vi kan förbättra vården för personer med skadligt bruk eller beroende av narkotika.

Bättre Beroendevård bidrog till utredningen genom vår registerhållare Johan Franck, som deltog i expertgruppen, samt genom att tillhandahålla data från kvalitetsregistret.

Utredningen presenterar flera intressanta förslag för att stärka vården och minska dödligheten i denna utsatta grupp. Ett av dessa förslag var att göra Naloxon tillgängligt, vilket resulterade i att Naloxon blev receptfritt under första halvåret 2024.

[Ta del av narkotikautredningen här.](#)

Direktöverföring av journaldata i Västra Götalandsregionen

Arbetet med att ansluta Västra Götalandsregionen till direktöverföring av journaldata till kvalitetsregistret Bättre Beroendevård pågår.

Detta är en betydande milstolpe för Bättre Beroendevård då vi nu får direktöverföring från tre av landets största regioner: Region Stockholm, Region Skåne och nu även Västra Götalandsregionen. Detta arbete kommer också att vara till nytta för framtida projekt som rör direktöverföring av journaldata i andra regioner.

Genom att få direktöverföring från dessa storsatsningsregioner kommer täckningsgraden för Bättre Beroendevård att öka avsevärt. Detta beror på att majoriteten av den specialiserade beroendevården bedrivs i just dessa regioner. Detta är en positiv utveckling som öppnar upp för nya möjligheter att använda data från kvalitetsregistret för att utveckla och förbättra beroendevården.

Täcknings- gradsanalys

Täckningsgradsanalys

Bättre Beroendevård har under året genomfört en täckningsgradsanalys i samarbete med Socialstyrelsen.

Vi är stolta över att kunna rapportera att täckningsgraden för Bättre Beroendevård uppnådde 60% under 2023. Detta är ett direkt resultat av det fantastiska arbete som alla som har rapporterat till Bättre Beroendevård har utfört.

Vi vill rikta ett varmt tack till alla engagerade medarbetare och samarbetspartners som har bidragit till denna framgång. Den höga täckningsgraden visar inte bara på effektiviteten i vårt arbete utan också på det gemensamma engagemanget för att förbättra beroendevården i Sverige.

Genom att fortsätta detta viktiga arbete hoppas vi kunna nå ännu högre nivåer av täckning och därigenom ytterligare förbättra vården och stödet för personer med beroendeproblematik. Vi ser fram emot att fortsätta samarbeta med er alla för att uppnå dessa mål.

Prioritera samverkansprojekt inom kunskapsstyrningen

Bättre Beroendevård har i samverkan med NPO psykisk hälsa utarbetat och optimerat kvalitetsindikatorer. De föreslagna kvalitetsindikatorerna som bygger på data från Bättre Beroendevård har under året kunnat implementeras i VIP, vård- och insatsprogrammet för missbruk och beroende.

Registret kommer fortsätta prioritera samverkan med framför allt NPO Psykisk hälsa, NAG för missbruk och beroende och Socialstyrelsen för att kontinuerligt utveckla indikatorer och rapportera utfall för beroendevården nationellt.

Fortsätta arbeta för integrering av registret inom klinisk verksamhet

Med ökande täckningsgrad ökar också registrets relevans för forskning, vilket leder till fler datauttag i detta syfte.

Dödsorsaker finns som variabel i registerplatt- formen

I INCA finns nu dödsorsaker som variabel i registerplattformen.

Vi kan nu följa dödsorsakerna i Bättre Beroendevård genom att göra en årlig sammankoppling mellan dödsorsaksregistret och Bättre Beroendevård. Detta ger oss en bild på hur dödsorsakerna bland individer med skadligt bruk eller beroende utvecklas över tid.

Vi har klassificerat 6 olika dödsorsaker som anses vara de mest relevanta:

- alkohol relaterad död
- drogrelaterad död
- suicid
- okänd yttre orsak till död (suicid/olycksfall/misshandel)
- olycka som leder till död
- övriga dödsorsaker

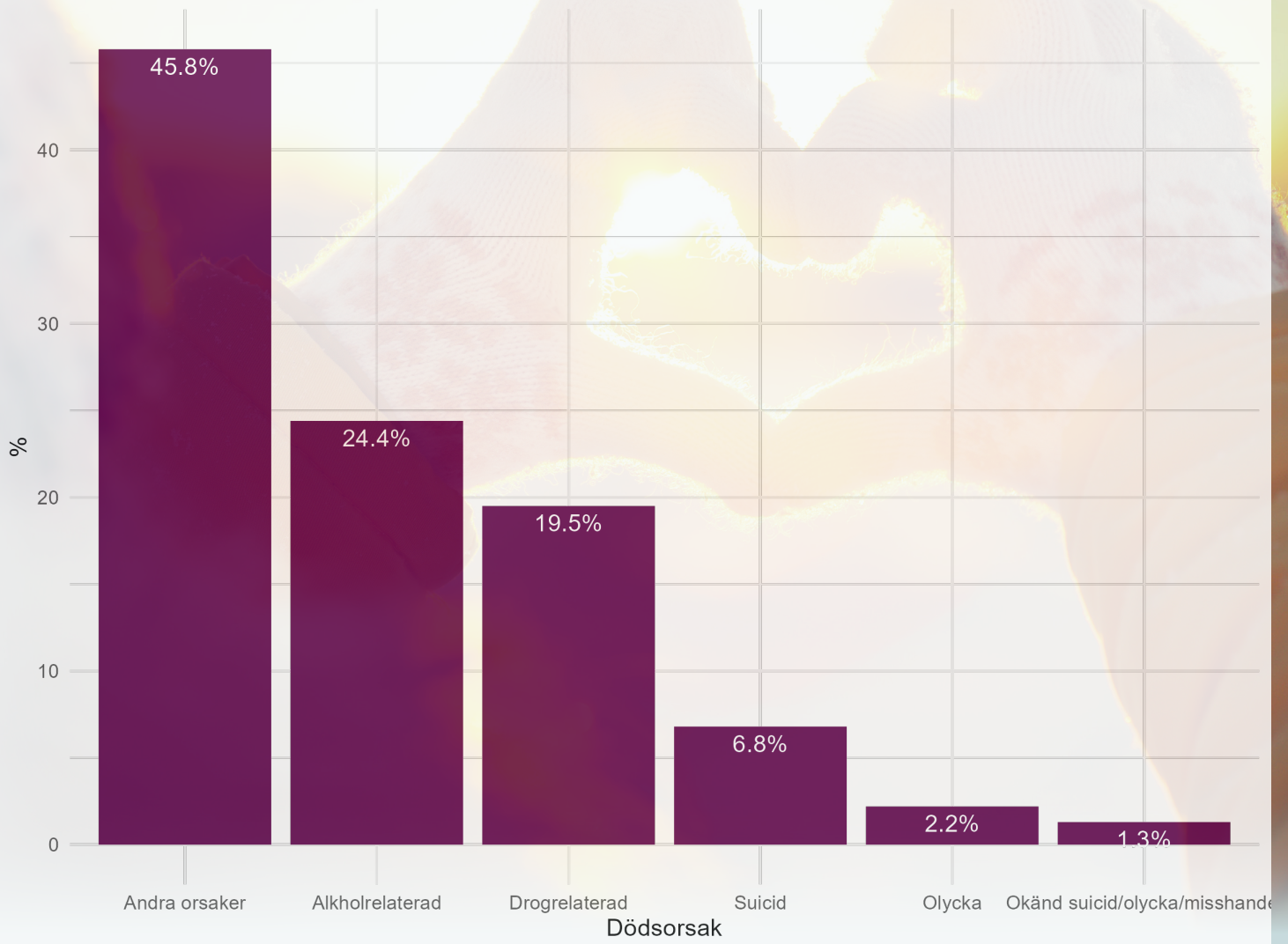

Foto: Jonna Engwall

Ett register som utvecklas med beroendevården

INTERVJU MED HÄRJE WIDING, STATISTIKER PÅ BÄTTRE BEROENDEVÅRD

Vad gör arbetet med registret BättreBeroende vård intressant?

Bättre Beroendevård är ett kvalitetsregister som utvecklas jäms med beroendevården i Sverige, detta innebär att vi konstant måste anpassa oss och hitta lösningar på problem snabbt.

Vi måste också hålla oss uppdaterade på hur beroendevården rapporteras in i olika journalsystem för att hitta den ultimata lösningen som passar samtliga regioner.

På vilket sätt skiljer sig utdatamöjligheterna idag mot för ett år sedan och vad har vårdenheterna för nytta av dem?

Just nu ligger fokus på de automatiskt genererade rapporterna, som gör det möjligt att enkelt jämföra regioner och vårdgivare direkt i PDF-format. Genom de system jag har utvecklat kan användarna välja bland ett 30-tal olika indikatorer för att skapa skräddarsydda rapporter utifrån sina specifika behov. Användarna har dessutom friheten att själva bestämma vilka indikatorer som ska inkluderas i rapporterna, vilket ger en hög grad av flexibilitet.

Utöver detta kan de också välja vilken region eller

vårdgivare de vill jämföra sina data mot, vilket underlättar för att identifiera områden där förbättringar kan göras och framgångar lyftas fram.

Denna jämförelsefunktion är ett kraftfullt verktyg för att skapa insikter och möjliggör mer strategiska beslut, både på regional och verksamhetsnivå. Målet är att dessa rapporter ska underlätta arbetet för våra användare och samtidigt bidra till att förbättra kvaliteten inom beroendevården genom mer detaljerad och relevant data.

Vad finns det för utmaningar/möjligheter?

Direktöverföring från journalsystem är nyckeln till att skapa ett komplett och omfattande kvalitetsregister. Under det gångna året har vi utvecklat ett system som är utformat för att underlätta anslutningen till direktöverföring för många regioner, utan att de behöver göra stora ekonomiska investeringar. Systemet är enkelt och kostnadseffektivt, vilket gör det till en attraktiv lösning för vårdgivare som vill förbättra sin datainsamling och kvalitetssäkring.

Systemet fungerar på så sätt att med jämna mellanrum skickar en anställd data via en säker server som hanteras av Stockholms läns sjukvårdsområde (SLSO). Därefter bearbetas och "städas" informationen innan den levereras direkt till Bättre Beroendevårds register på INCA-plattformen. Genom denna process säkerställs att all data är korrekt och uppfyller de högt ställda kraven på säkerhet och kvalitet.

Vi har redan varit i kontakt med flera regioner som har visat stort intresse för denna lösning, och vi ser fram emot att flera regioner ansluta sig till systemet inom de kommande åren. Med ett ökat antal regioner som använder direktöverföring kommer vi att kunna samla in mer omfattande och detaljerad data, vilket i sin tur stärker vårt arbete med att förbättra beroendevården i hela Sverige. Vi hoppas att detta system kommer att spela en avgörande roll i att förenkla datainsamling och därmed bidra till en mer komplett och användbar databas.

"Vi har nyckeln för att skapa ett komplett kvalitetsregister"

Utdata

Utdatamöjligheter (visningsytor)

Under det gångna året har registret fortsatt att utvecklas för att bättre möta verksamheternas behov av relevant och anpassad utdata. För att tillgodose efterfrågan har vi vidareutvecklat applikationen så att den nu automatiskt kan generera PDF-rapporter, vilket ger användarna möjligheten att få fram detaljerade jämförelser mellan olika regioner eller större vårdgivare. Dessa rapporter kan enkelt nås direkt efter inloggning på vår registerplattform INCA, vilket förenklar arbetsflödet och gör det lättare för våra användare att snabbt få tillgång till den information de behöver.

Applikationen innehåller dessutom ett omfattande bibliotek med hundratals figurer och tabeller, som gör det möjligt att snabbt och smidigt ta fram aktuell statistik och nyckeltal för den egna verksamheten. Dessa verktyg hjälper användarna att få en tydligare bild av verksamhetens prestationer och att identifiera förbättringsområden.

Med detta stora utbud av statistik- och analysmöjligheter kan verksamheterna följa utvecklingen över tid, jämföra resultat och fatta mer informerade beslut för att förbättra vården.

Utbildning och fortsatt utveckling

Vidare planeras ytterligare utveckling av applikationen baserat på användarnas behov och önskemål. Vi strävar efter att kontinuerligt förbättra systemet för att säkerställa att det alltid möter verksamheternas krav och bidrar till en bättre och mer effektiv beroendevård. Denna process är en del av vårt långsiktiga arbete för att skapa ett dynamiskt och användarvänligt system som kan anpassas efter framtidens utmaningar inom vården.

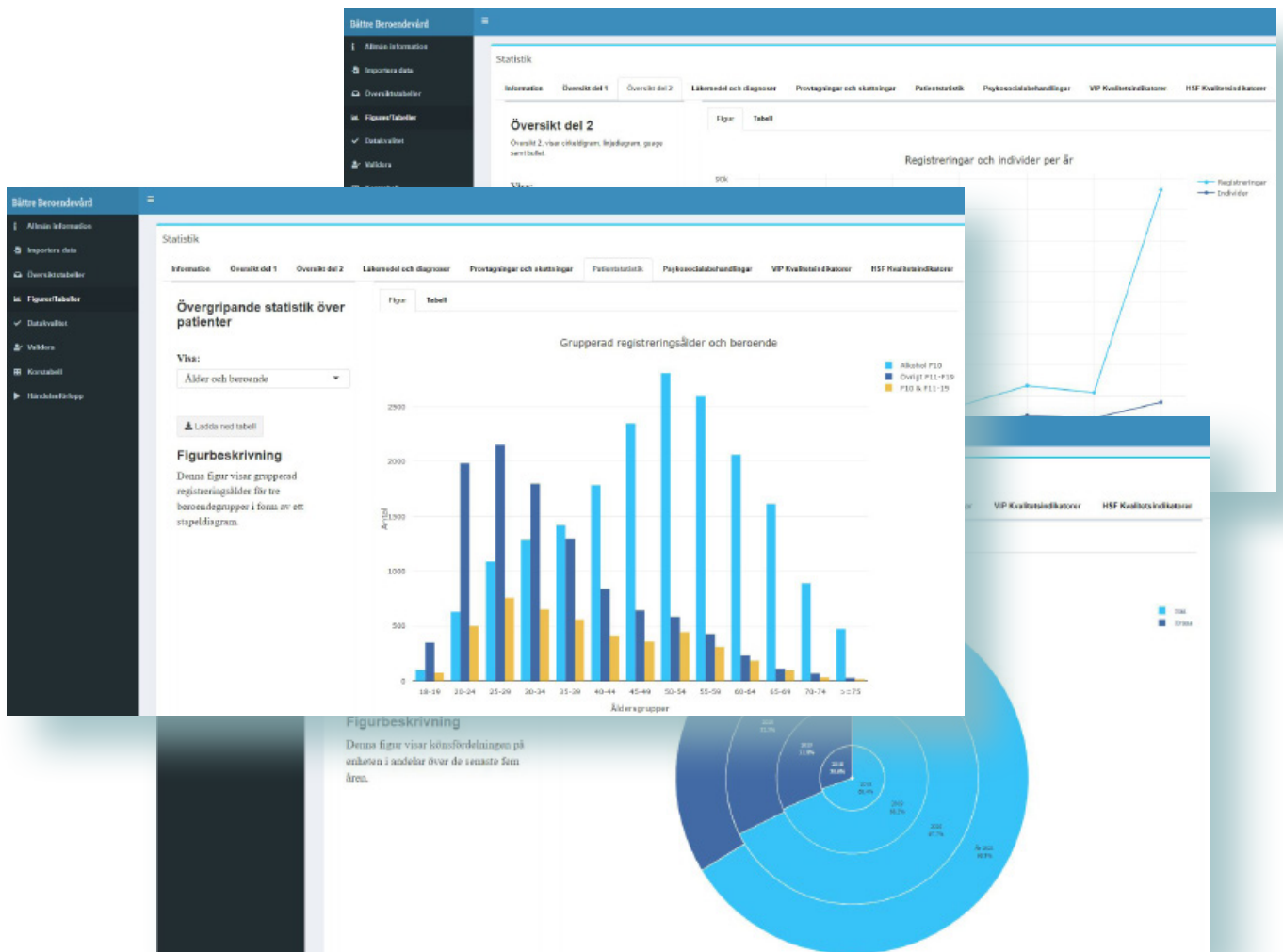
Nationella kodverk

Kvalitetsregistret Bättre Beroendevård är drivande i arbetet med en gemensam och systematisk dokumentation inom beroendevården. Gemensamma termer och koder (sökord) vid dokumentering har stor inverkan på implementeringsarbetet och möjligheten till direktöverföring.

Bättre Beroendevård har genomfört ett stort arbete med NPDi för att koppla registrets frågor till nationella kodverk, såsom

ICD-10 (diagnoskoder), KVÅ (åtgärds-koder), ATC (läkemedelskoder) och SNO-MED CT (Systematized Nomenclature of Medicine). Detta gör det möjligt för registret att fånga upp information från journalsystemet automatiskt.

För att förbättra dokumentationen i regioner med direktöverföring har Bättre Beroendevård tagit fram en manual för hur man registrerar data till registret i journalsystemet.

Data- kvalitet och validering

*Datakvaliteten
valideras enligt
Valideringshandboken
för nationella
kvalitetsregister.*

Validering av data

Med etableringen av direktöverföring, vilken resulterade i en fyrdubbling av antalet registreringar, kommer det att krävas mer resurser på valideringsarbetet. Utöver ökningen av antal registreringar använder många regioner olika journalsystem som komplicerar uppgiften ytterligare.

Enligt valideringshandboken är ett effektivt sätt att validera data att kontrollera den efter inmatning. För att kunna genomföra dessa kontroller effektivt har registret utvecklat ett nytt verktyg som underlättar för användare med valideringsuppgifter. Det är nu möjligt för inrapportörer på INCA att kontrollera sina registreringar direkt i visningsytorna som visar exakt vad som har kommit in i registret.

Det här verktyget kommer inte att ersätta befintliga kvalitetsarbeten från tidigare år, utan det systematiska kvalitetsarbetet med att granska registrets variabler mot journaldata med hjälp av IVR-verktyget i TakeCare kommer att fortsätta som planerat.

Det har tidigare även utförts en fördjupad granskning för diagnoser, KVÅ-koder och läkemedel. Bland annat har registrets variabler validerats av Socialstyrelsen, som i sitt rapportarbete har jämfört information mot patientregistret (för diagnoser) och läkemedelsregistret (för läkemedel). Resultatet visade att validiteten var hög trots en relativt låg täckningsgrad.

Datakvalitet och bortfall av data

Bättre Beroendevård arbetar systematiskt med att analysera datakvaliteten och åtgärda eventuella brister utifrån rekommendationer i valideringshandboken för nationella kvalitetsregister. Registret har idag mindre än 10 procent internt bortfall (ofullständigt ifyllda variabler) på manuellt inmatade formulär. Registret arbetar för att integrera samtliga registerfrågor i journalsystemet.

När det gäller direktöverföring har bortfallet på enstaka variabler varit upp till 100 procent, på grund av att det tagit tid att integrera alla frågor i regionernas journalsystem och det därför kommit att saknas sökord.

Kvaliteten på inrapporterad data varierar mellan regioner som har påbörjat direktöverföring och de som ännu inte påbörjat överlåtelse till direktöverföring. Olika kvalitetsproblem uppkommer hos de olika regionerna och måste hanteras individuellt.

En av de vanligaste utmaningarna med direktöverföring är att sökord saknas eller att kopplingarna mellan de olika journalsystemen och Bättre Beroendevård kräver separata lösningar. I vissa fall kan det vara nödvändigt med en omstrukturering av Bättre Beroendevårds data för att anpassa den efter regionernas olika journalsystem.

Direktöverföringen medför i övrigt positiva effekter på variabelkvaliteten när det gäller information som dokumenteras strukturerat i journalsystemet, såsom diagnoskod, läkemedel och typ av behandling. Då fler regioner är på gång med att gå över till direktöverföring förväntas variabelkvaliteten förbättras ytterligare.

Fokusområden framåt

Direktöverföring i Västra Götalandsregionen

Nu har det införts direktöverföring av journaldata till Bättre Beroendevård från Västra Götalandsregionen, detta är ett betydande framsteg för registret. Och arbetet kommer inte sluta här, vi har kontakt med Västra Götalandsregionen för att konstant förbättra möjligheter att inkludera samtliga specialiserade beroendevårdsmottagningar i regionen.

Nytt system för direktöverföring

Bättre Beroendevård utvecklar ett nytt system som kommer att underlätta anslutningen till direktöverföring i fler regioner. Systemet bygger på en metod som integrerar arbetet med att anpassa journaldata till Bättre Beroendevårds register direkt i registret.

Detta tillvägagångssätt är utformat för att vara kompatibelt med olika journalsystem och syftar till att underlätta överföringen av data från olika källor till Bättre Beroendevård. Genom att implementera denna metod kommer fler regioner att kunna dra nytta av fördelarna med direktöverföring och sömlöst integrera sina data i registret för att förbättra beroendevården och patientresultaten.

Öka antalet registreringar

För att få fler enheter runt om i landet att börja registrera uppgifter pågår en rad aktiviteter. Som att ta personlig kontakt med verksamhets- och enhetschefer, skicka ut inbjudningar till utbildningstillfällen och informationsmöten, hålla presentationer vid årsmöten och konferenser hos relevanta organisationer samt öka ²⁸aktiviteten i kanaler som nyhetsbrev och hemsida.

Registret har idag över hundra anslutna vårdenheter som behöver regelbunden support och återkoppling. För att kunna erbjuda alla anslutna enheter högkvalitativt stöd och handledning har registret fortsatt arbeta med digitala möten och utbildningar.

Arbetet med att göra registret bättre anpassat till inhämtning av strukturerade data från journalsystemen och på så sätt underlätta för direktöverföring har haft stort fokus och även gett bra resultat. Från att samtliga registreringar i Bättre Beroendevård skett manuellt, görs nu majoriteten av registreringarna i Region Stockholm och Region Skåne via direktöverföring. Sedan dessa kom igång har vi sett en enorm ökning av antalet registreringar. Arbetet med att hjälpa fler regioner att komma igång med direktöverföring kommer att ha stort fokus under kommande år.

Vidareutveckla de nya visningsytorna på INCA

De nya visningsytorna på registerplattformen INCA underlättar för enheterna att ta fram lättöverskådlig statistik, och innebär ett stort steg framåt när det gäller registret från ett användarperspektiv.

De nya visningsytorna är skapade på enhetsnivå och gör det möjligt att se siffror på antal registreringar eller antal individer, men kan även visualisera enhetens data i realtid.

Totalt går det ta fram över 100 olika figurer, som inkluderar kvalitetsindikatorerna som tagits fram av VIP, vård- och insatsprogrammet för missbruk och beroende. Men även möjligheter till generering av pdf-rapporter.

Det finns även möjlighet att skapa egna i registret, vilket gör det enkelt att hämta och visualisera data om den egna enheten på ett sätt som inte tidigare varit möjligt.

Visningsytorna är idag fullt funktionella, men kommer att fortsätta utvecklas och förbättras under hela 2023. Genom möten med regionerna kommer feedback att samlas in, för att på bästa sätt möta de behov som finns när möjligheterna till datauttag vidareutvecklas.

Utveckla vidare nedladdningsbara rapporter för INCA-användare

Som ännu ett steg i att underlätta för enheterna att ta ut användbara data kommer det under året att bli möjligt att ladda ned en specifik rapport för olika typer av behandlingar som görs i dagens beroendevård. Med bara ett knapptryck kan nu INCA-användare ta fram en färdig rapport och jämföra sina siffror mot riket, Stockholm, Öppenvården, Slutenvården eller rikets LARO-mottagningar som rapporterar i Bättre Beroendevård. Utöver statistik innehåller rapporten utbildande och vägledande material, som kan vara särskilt användbart för de enheter som inte har så lång erfarenhet inom området. Ett underlag för rapporten har tagits fram i samarbete med verksamma läkare inom verksamheter som rapporterar till Bättre Beroendevård samt Svensk förening för beroendemedicin.

Rapporterna är designade på ett sätt att användarna kan snabbt välja vilka indikatorer som ska ingå i rapporten. Som har uppskattats och har lett till att rapporterna används i verksamheterna för kvalitetsuppföljning.

Nytt formulär för registrering av LARO

LARO fortsätter vara ett prioriterat område för Bättre Beroendevård, då det idag är svårt att få heltäckande data för LARO-vården från andra källor. Registret inkluderar både patienter som får underhållsbehandling med opioider på recept och patienter som får rekvisition. Nästan hälften av patienterna i LARO-behandling får rekvisitionsläkemedel och rapporteras därför inte till läkemedelsregistret. Bättre Beroendevård är därför en unik datakälla för uppföljning när det gäller LARO-vården.

Som ett led i Bättre Beroendevårds insatser för att särskilt stötta förbättringsarbeten och uppföljning inom LARO håller vi på att utarbeta ett separat formulär för registrering av LARO-patienter. Det nya formuläret ska underlätta registreringen, då det kommer ha frågor och svarsalternativ som utgår just från rehabilitering vid opioidberoende.

Följa upp anslutningsgrad och utveckla täckningsgradsanalysen

Registret har kontakt med samtliga regioner för att vara uppdaterade om vilka beroendeenheter som är aktuella för kvalitetsregistret Bättre Beroendevård. Uppgifterna kommer att användas som underlag för att beräkna anslutningsgrad, samt utgöra underlag för framtida täckningsgradsanalysen.

Fokusområden framåt forts.

Följa upp anslutningsgrad och utveckla täckningsgradsanalysen

Registret har kontakt med samtliga regioner för att vara uppdaterade om vilka beroendeenheter som är aktuella för kvalitetsregistret Bättre Beroendevård. Uppgifterna kommer att användas som underlag för att beräkna anslutningsgrad, samt utgöra underlag för framtida täckningsgradsanalys.

Täckningsgradsanalys

Bättre Beroendevård väntar på att erhålla täckningsgradsanalys för 2023 från Socialstyrelsen. På grund av hög belastning på myndigheten väntas täckningsgradsanalysen att vara klar i slutet av 2023. Senaste analysen visade en täckningsgrad på 60%. Sedan dess har antalet registreringar ökat markant.

Prioritera samverkansprojekt inom kunskapsstyrningen

Bättre Beroendevård har i samverkan med NPO psykisk hälsa utarbetat och optimerat kvalitetsindikatorer. De föreslagna kvalitetsindikatorerna som bygger på data från Bättre Beroendevård har under året kunnat implementeras i VIP, vård- och insatsprogrammet för missbruk och beroende.

Registret kommer fortsätta prioritera samverkan med framför allt NPO Psykisk hälsa, NAG för missbruk och beroende och Socialstyrelsen för att kontinuerligt utveckla indikatorer och rapportera utfall för beroendevården nationellt.

Fortsätta arbeta för integrering av registret inom klinisk verksamhet

Med ökande täckningsgrad ökar också registrets relevans för forskning, vilket leder till fler datauttag i detta syfte. Flera forskningsprojekt som förväntas leda till datauttag under 2023 är under uppstart.

Utökad uppdrag som en följd av Socialdepartementets

samsjuklighetsutredning

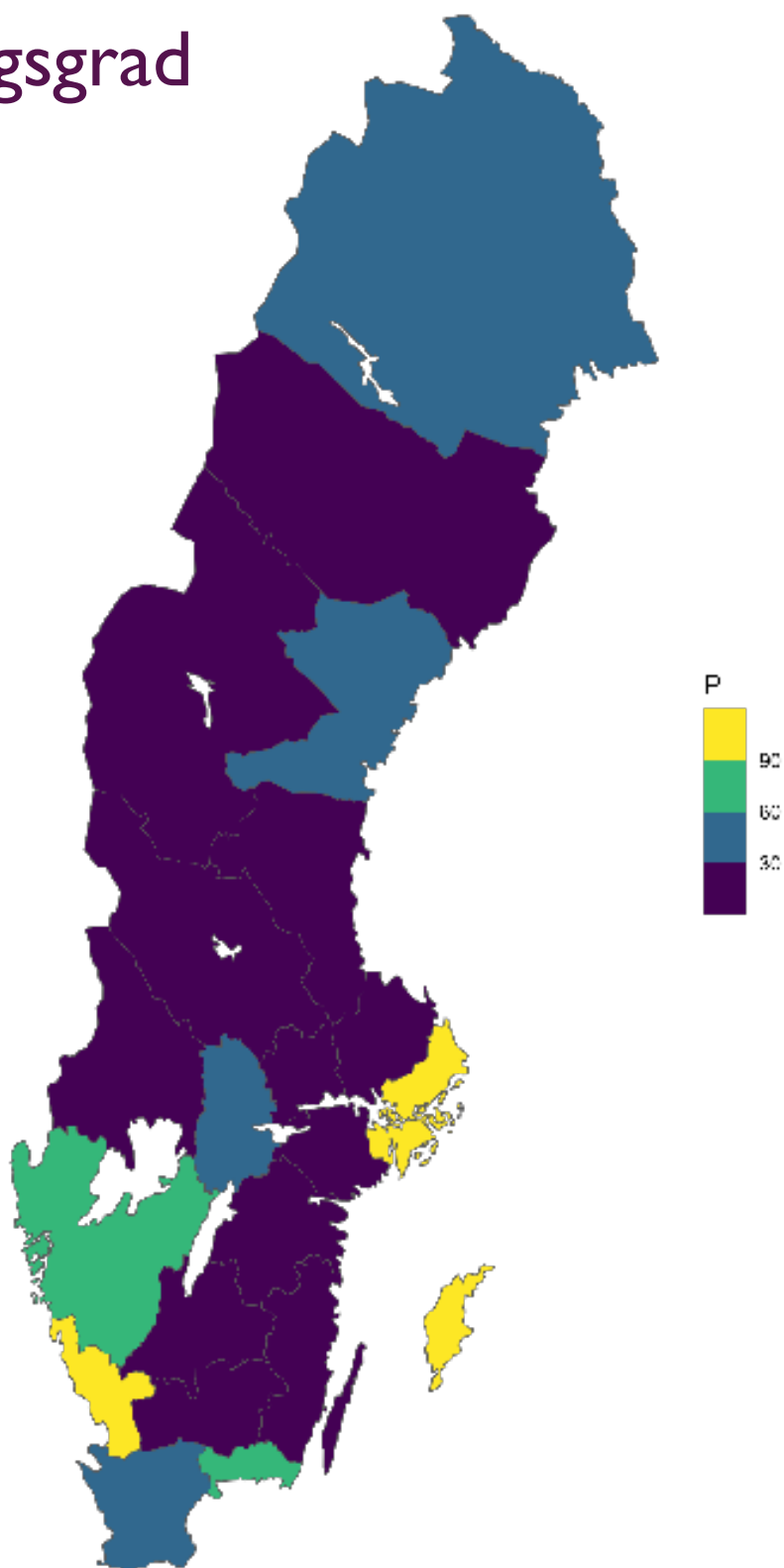
Om Samsjuklighetsutredningens förslag om att ansvaret för vård och behandling hamnar hos regionernas hälso- och sjukvård går igenom väntar stora förändringar inom svensk beroendevård. Det nationella kvalitetsarbetet kommer helt klart att spela en viktig roll, och registret kommer att vara en viktig källa för uppföljning och utvärdering. Bättre Beroendevård ser fram emot ett utökad uppdrag där vi på sikt kan bidra till att visa på effekterna av reformen.

Följa utvecklingen av Narkotika-utredningen rekommendationer

Utredningen lyfter fram en rad olika åtgärder, från förbättrad samverkan mellan olika vårdgivare till mer effektiva insatser för tidig upptäckt och behandling. Genom dessa förslag kan vi se hur beroendevården kan utvecklas, vilket i sin tur kan minska den höga dödligheten i denna grupp. Vi ser också stora möjligheter för Bättre Beroendevård att följa denna utveckling i realtid, genom vår omfattande datainsamling och analysverktyg.

Täckningsgrad LARO

Samordnad individuell plan vid LARO-vård

Behandling med LARO ska alltid följas upp enligt en individuell plan, som innefattar kontroll av drog- och alkoholvanor samt bedömning av risk för abstinenskomplikationer. Patienterna har ibland komplexa behov och behöver stöd eller behandling för flera psykiatriska tillstånd och diagnoser. När insatser från både socialtjänst och sjukvård behöver samordnas ska en SIP, samordnad individuell plan, tas fram.

Innan ett SIP-arbete påbörjas behöver individen det handlar om ge sitt samtycke. Hen ska också få möjlighet att vara delaktig i upprättandet av planen, och kunna påverka vilka aktörer som ska involveras.

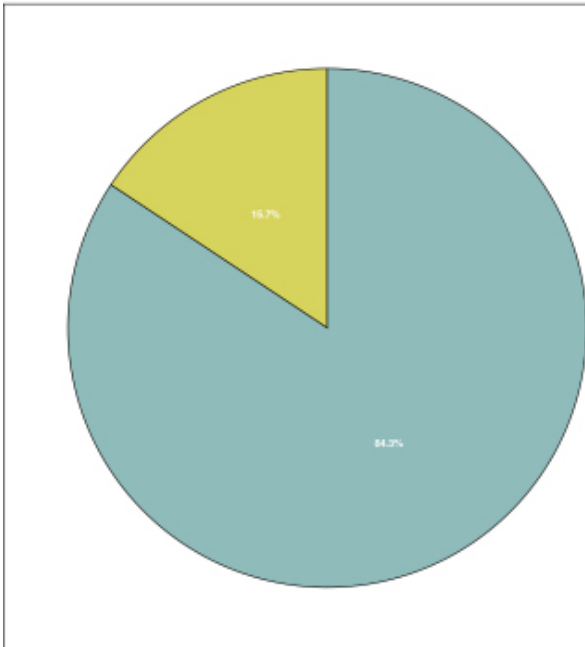
Planen ska tydliggöra vem som gör vad och när, och följas upp så länge det finns behov av samordning.

Av figur 1 framgår att 16,7 % av kvinnorna och 15 % av männen som registrerats som LARO-patienter i Bättre Beroendevård har en samordnad individuell plan.

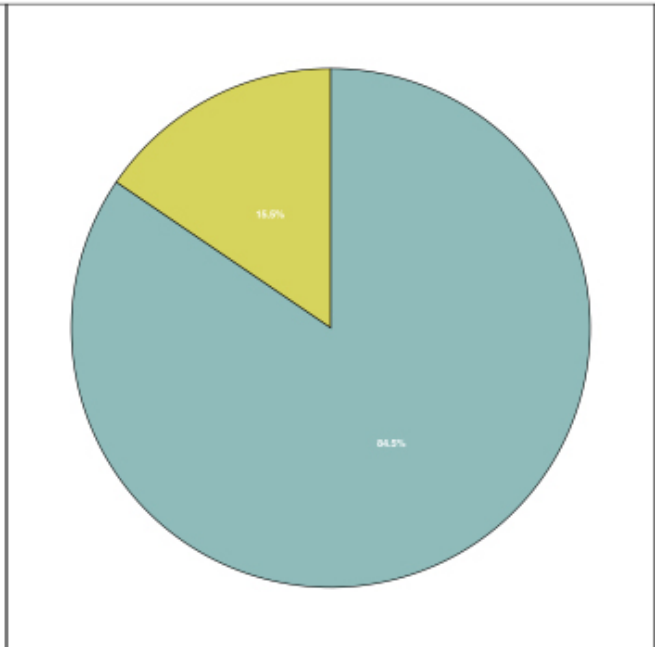
FIGUR 1

ANDEL INDIVIDER I LARO MED SAMORDNAD INDIVIDUELL PLAN

Kvinnor

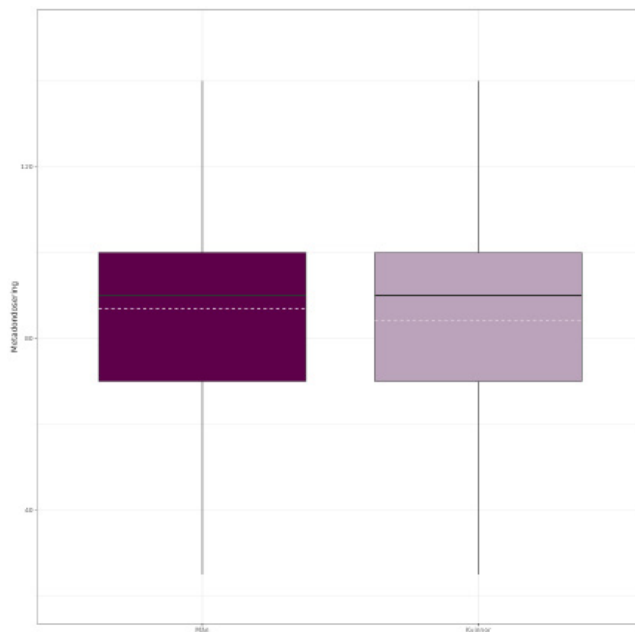
Män

Ja Nej

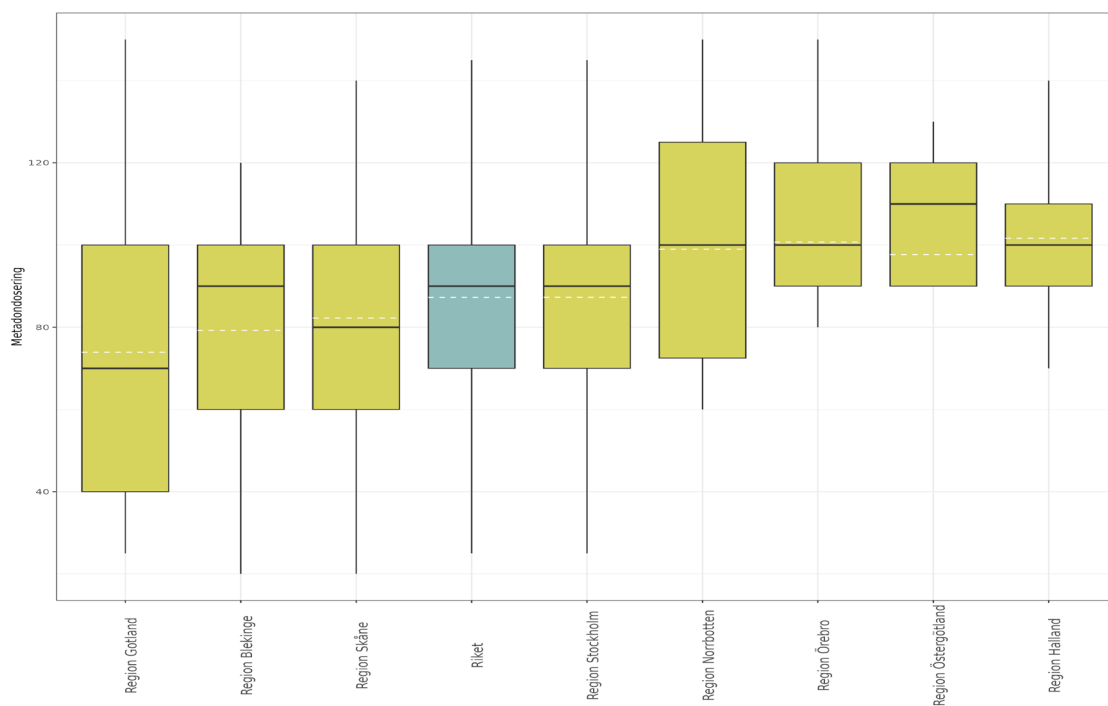
FIGUR 2

METADONDOSERING FÖRDELAT PÅ KVINNOR OCH MÄN

FIGUR 3

METADONDOSERING FÖRDELAT PER REGION

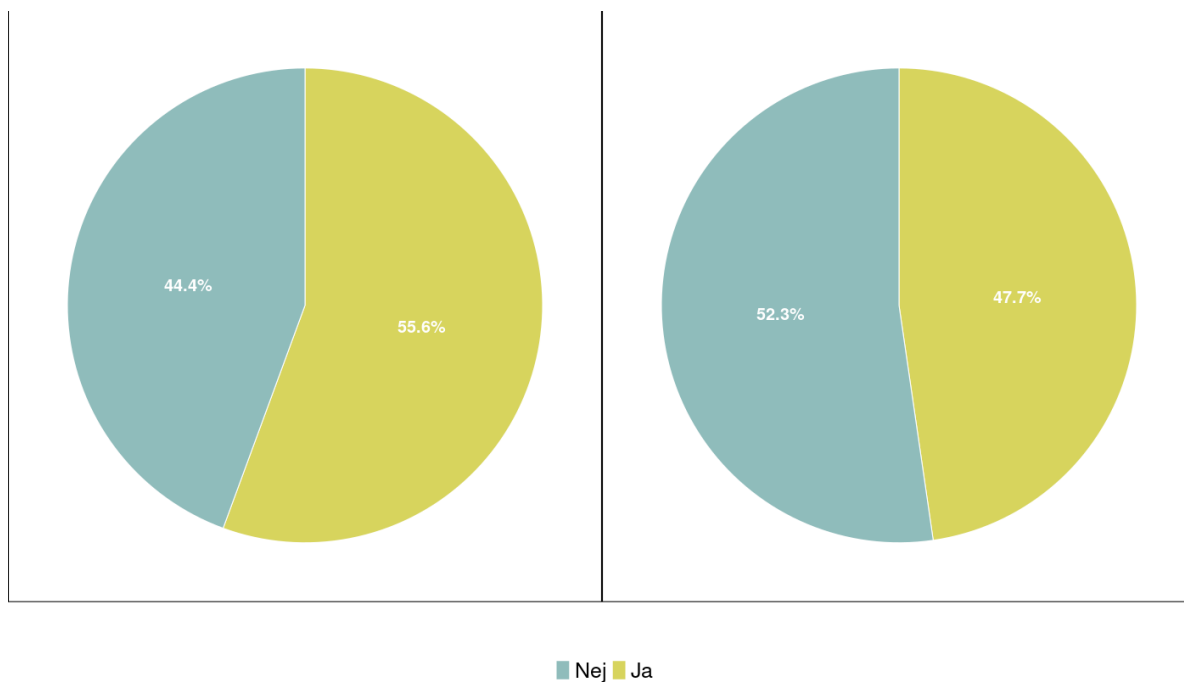

Psykiatrisk samsjuklighet

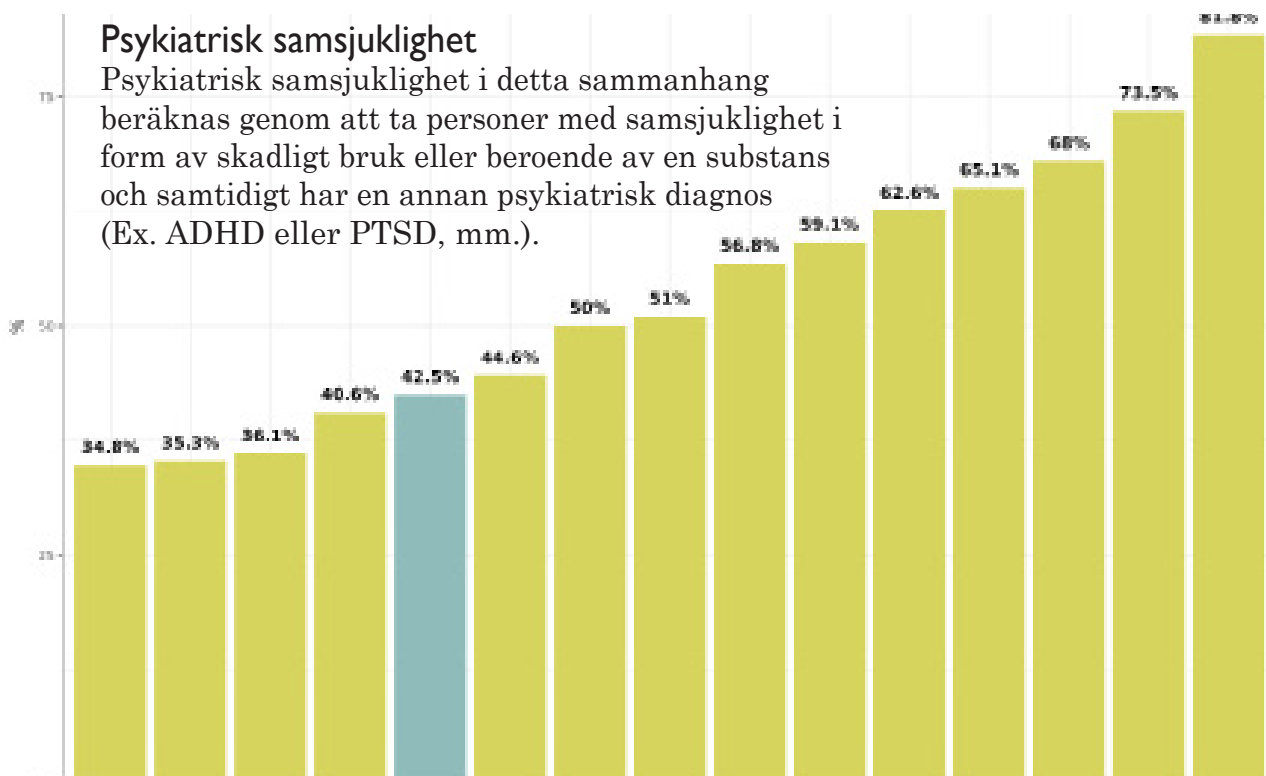
FIGUR 4

PSYKIATRISK SAMSJUKLIGHET KÖN

FIGUR 5

PSYKIATRISK SAMSJUKLIGHET REGIONER

Patientupplevda mått

PROM står för patientrapporterade utfallsmått (Patient Reported Outcome Measures). Bättre Beroendevård samlar in PROM gällande livskvalitet och självskattad hälsa, delvis genom manuella formulär via vårdpersonal, delvis genom att patienter själva rapporterar in sin upplevelse via externa moduler i journal-systemet via 1177:s plattform.

Registret samlar ännu inte in mått på PREM (Patient Reported Experience Measures), det vill säga patientens upplevelse av och tillfredsställelse med vården. Det finns dock ett samarbete med övriga psykiatriregistren gällande frågor till patienterna om deras upplevelse av den vård de fått.

Bättre Beroendevård har under flera år arbetat med att koppla variabler i frågeformuläret till nationella kodverk för diagnoser, läkemedel och vårdåtgärder, och har tidigare deltagit i samverkansmöten gällande det initiala införandet av nationella itembanker i Sverige. Detta i form av det internationella itembanksystemet PROMIS. Registret bevakar frågan om vilka PREM och PROM som är aktuella och hur insamlingen av dessa kan ske.

I nuläget finns patientrapporterade utfallsmått såsom EQ-5D, AUDIT och DUDIT i registret. Ambitionen är att dessa ska bli fler.

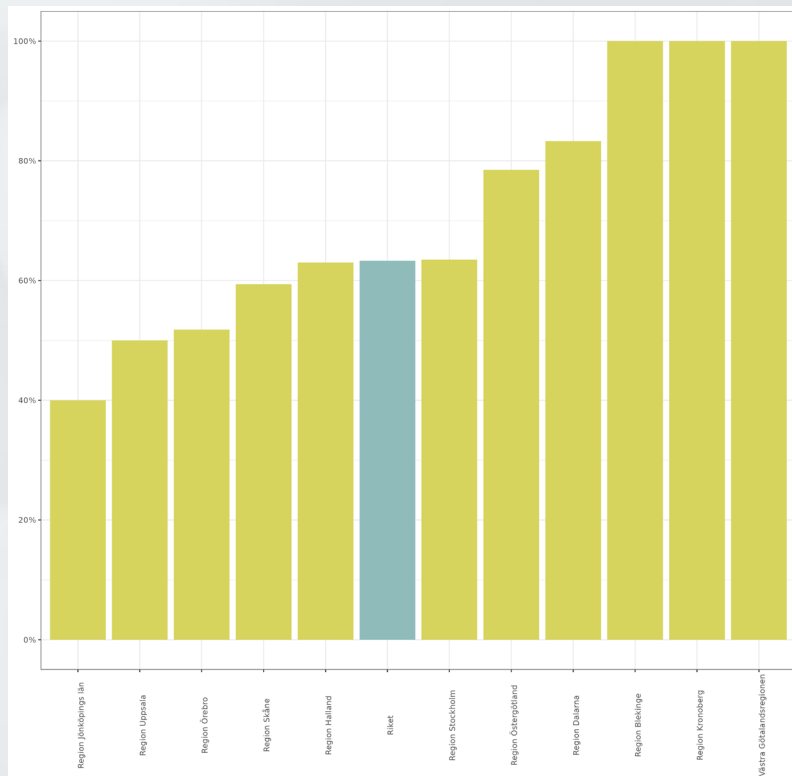
Självskattad hälsa

EQ-5D innehåller bland annat en skattningsskala för hälsorelaterad livskvalitet. I Bättre Beroendevårds formulär ingår en fråga om självskattad hälsa där patienten får markera sitt hälsotillstånd på en skala mellan 0 och 100. Patientens bästa möjliga hälsotillstånd har värdet 100 och sämsta möjliga hälsa har värdet 0.

Av figur 6 framgår att drygt hälften av patienterna i riket i stort som stannande i behandling hade samma eller en förbättrad självskattad hälsa jämfört med föregående mätning.

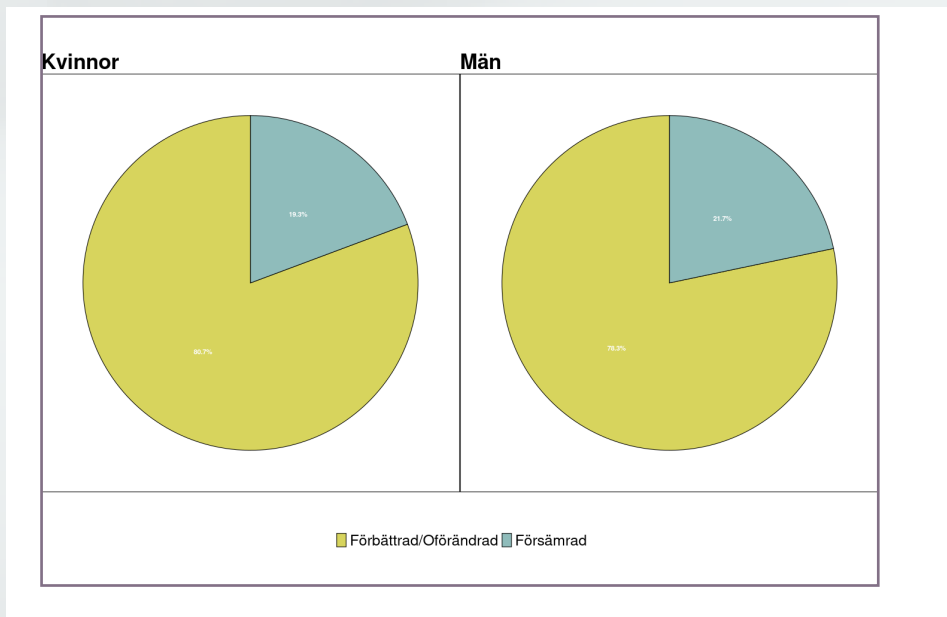
FIGUR 6

ANDEL MED FÖRBÄTTRAD ELLER KVARSTÅENDE SJÄLVSKATTAD HÄLSA PER REGION

FIGUR 7

ANDEL MED FÖRBÄTTRAD ELLER SAMMA SJÄLVSKATTAD HÄLSA HOS KVINNOR RESPEKTIVE MÄN

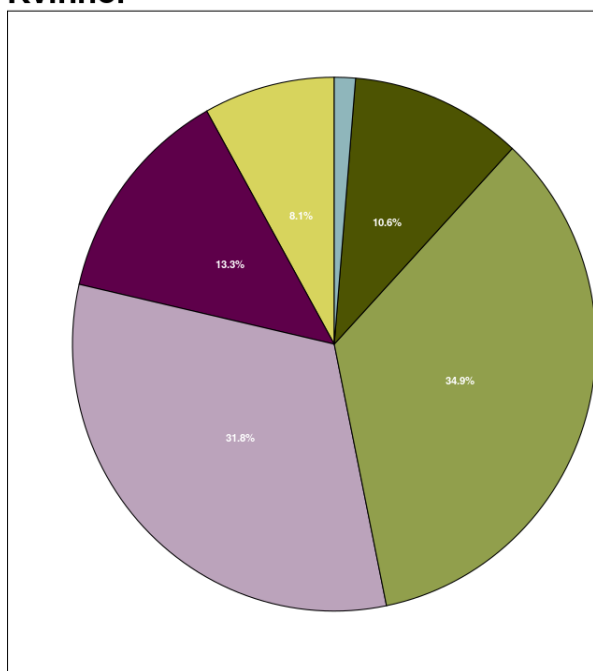
Clinical Global Impression, CGI-S

Clinical Global Impression, CGI-S är, en bedömerskattning som används inom psykiatrisk vård för att bedöma en sjukdoms svårighetsgrad. Skattningen kvantifierar behandlarens intryck av hur svårt psykiskt sjuk en patient är vid undersökningstillfället utifrån patientens dagsform. Symtomnivå, funktionspåverkan, samt sammanlagd effekt av psykiatriska diagnoser, ska vägas in i bedömningen. Bedömning görs efter en sjugradig skala.

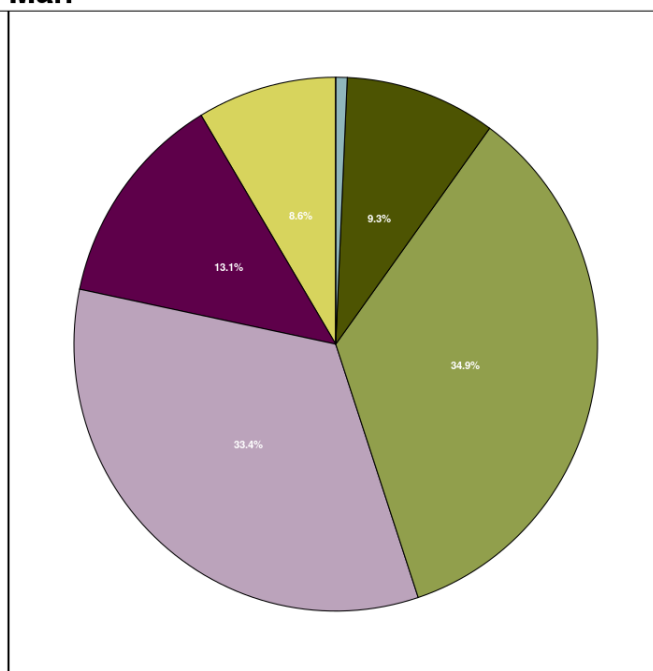
FIGUR 8

CGI-S FÖR KVINNOR OCH MÄN REGISTRERADE I BÄTTRE BEROENDEVÅRD

Kvinnor

Män

■ Normal, inte alls sjuk   ■ Lindrigt sjuk   ■ Påtagligt sjuk   ■ Bland de mest extremt sjuka patienterna
■ Gränsvfall för psykisk sjukdom   ■ Måttligt sjuk   ■ Allvarligt sjuk

FIGUR 9

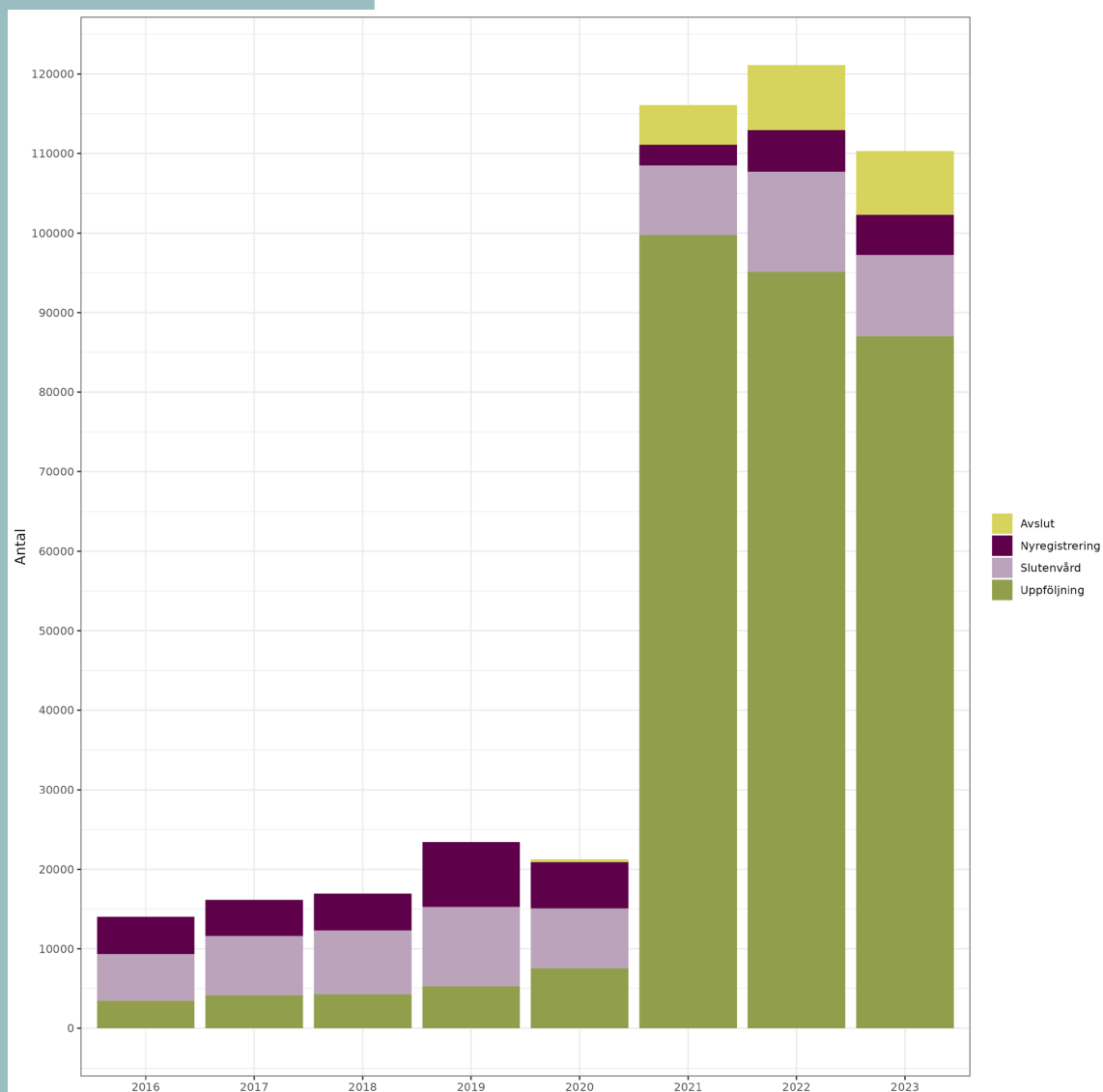

ANTAL REGISTRERINGAR

Registreringarna i Bättre Beroendevård har ökat varje år sedan registrets start. Under 2021 gjordes ca 122 500 registreringar, vilket är en ökning från 2020 då antalet registreringar för hela året låg på 21 000. En bidragande faktor är övergången till direktöverföring. Figur 10 visar det totala antalet registreringar de senaste sju åren, samt fördelningen av registreringstyp.

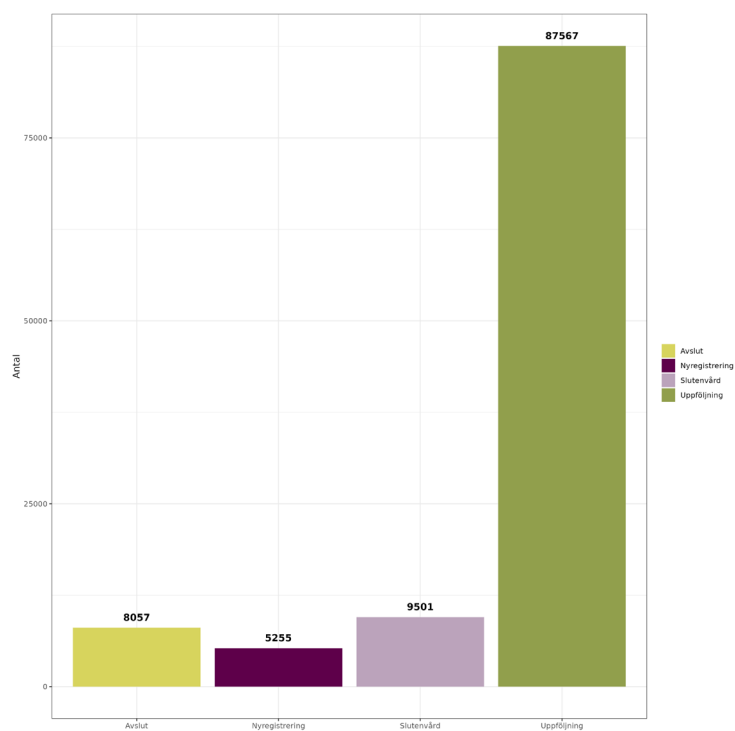
Figur 11 visar antal registreringar per registreringstyp för 2023, och figur 12 antal registreringar per region under året.

ANTAL REGISTRERINGAR PER ÅR

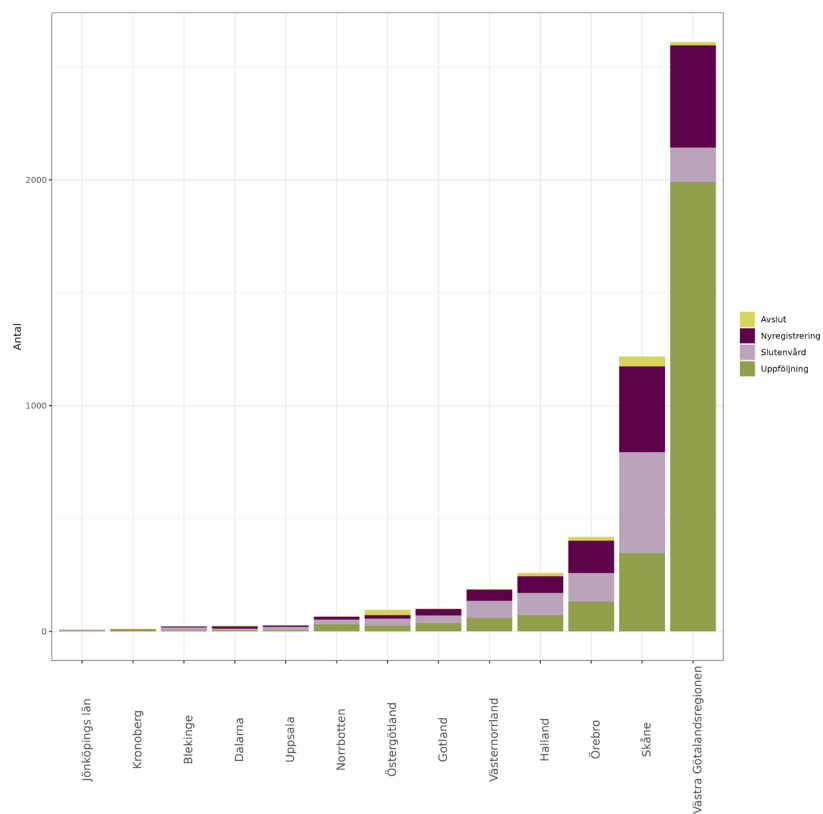
ANTAL REGISTRERINGAR TOTALT 2023

FIGUR 11

ANTAL REGISTRERINGAR PER REGION (EXKL. STOCKHOLM)

FIGUR 12

FÖRDELNING PÅ ÅLDER, KÖN OCH DIAGNOS

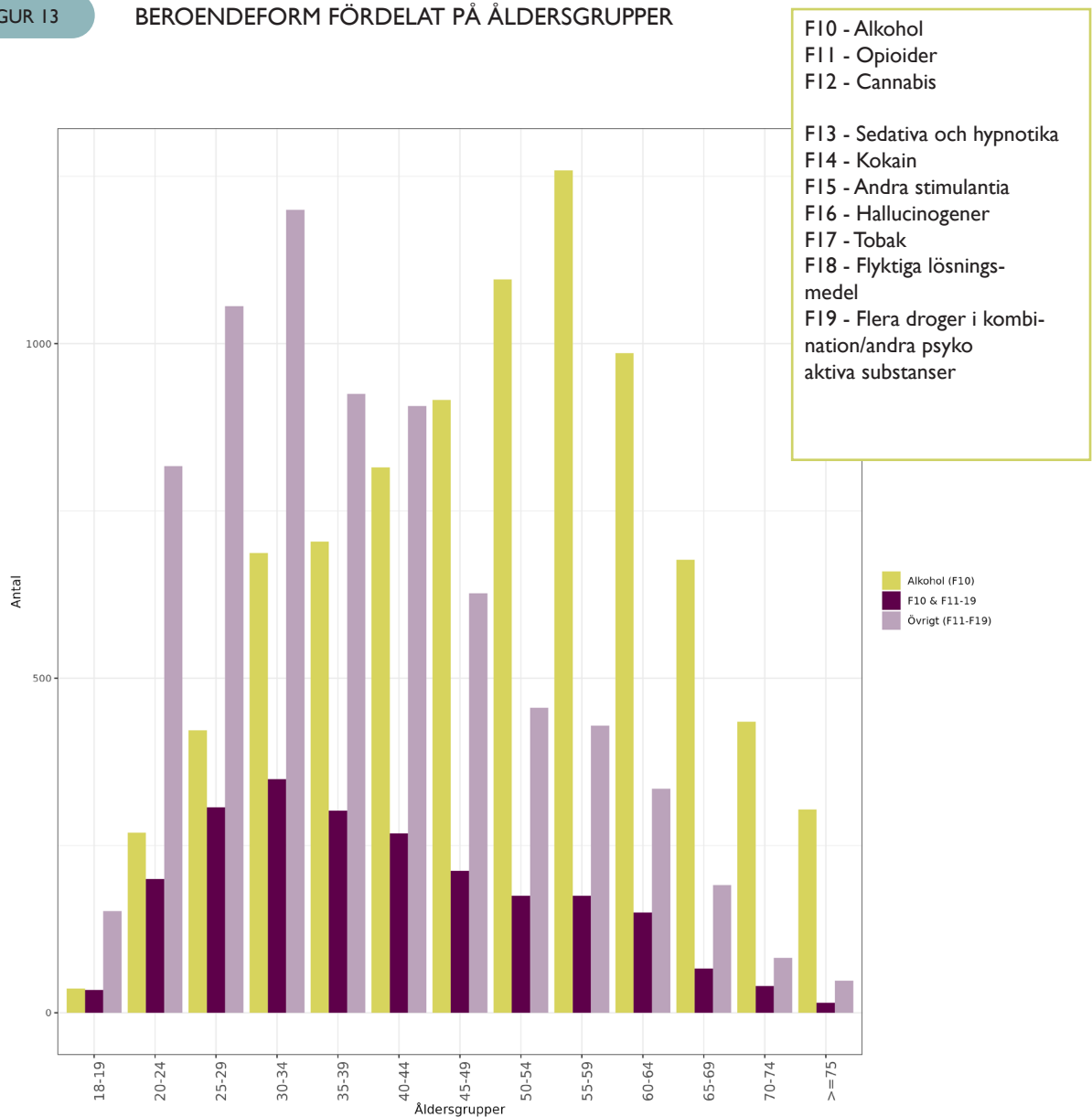
Figur 13-15 visar ålderfördelning på patienter registrerade i Bättre Beroendevård. Ålder är beräknat efter registreringsålder, det vill säga åldern vid det första registrerade mötet för varje individ.

Figur 13 visar antal per beroendeform fördelat på åldersgrupper. Här kan man se att alkoholdiagnoser är som vanligast i åldrarna 50-59 år medan övriga diagnoser är vanligast i åldrarna 20-34 år. Att ha både en alkoholdiagnos och en övrig diagnos är ovanligare och ålderfördelningen är jämnare.

Figur 14 visar ålderfördelningen generellt för registrerade patienter och figur 15 skillnaden i ålderfördelning mellan män och kvinnor.

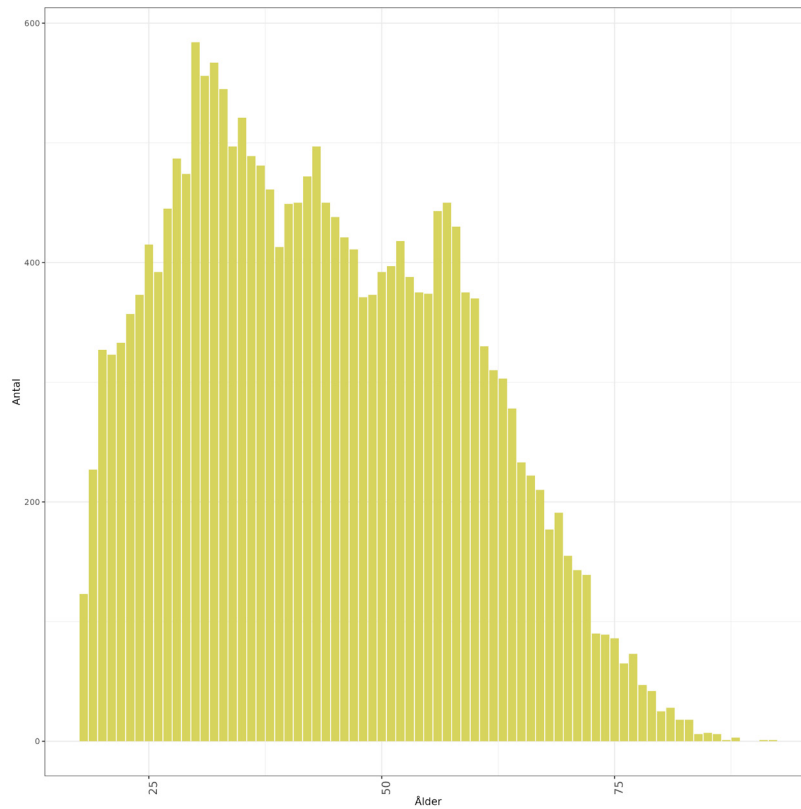
FIGUR 13

BEROENDEFORM FÖRDELAT PÅ ÅLDERSGRUPPER

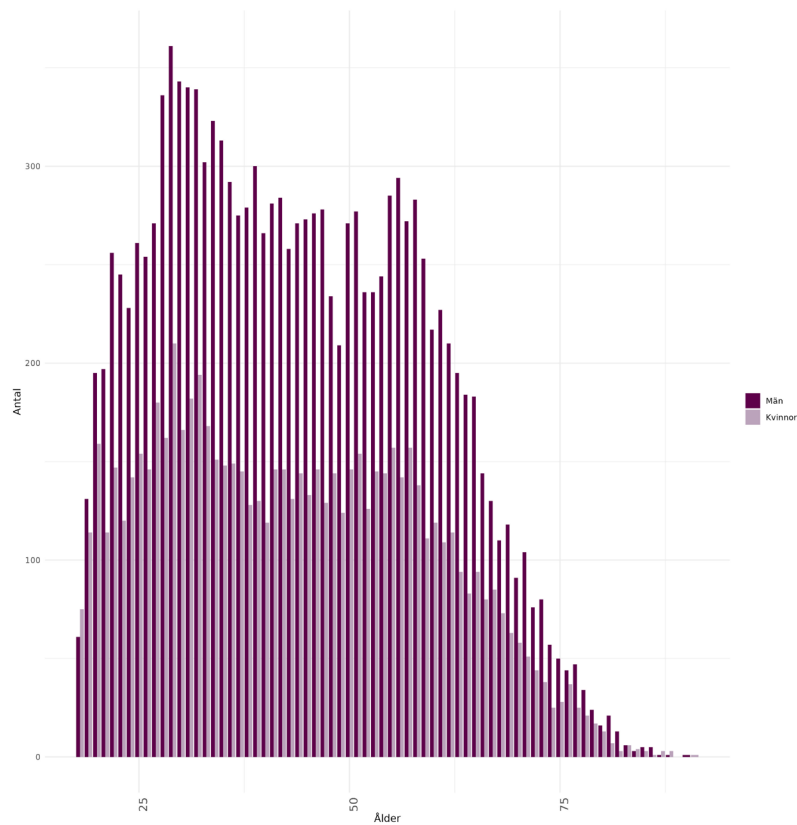
FIGUR 14

ÅLDERSFÖRDELNING PÅ PATIENTER I BÄTTRE BEROENDEVÅRD

FIGUR 15

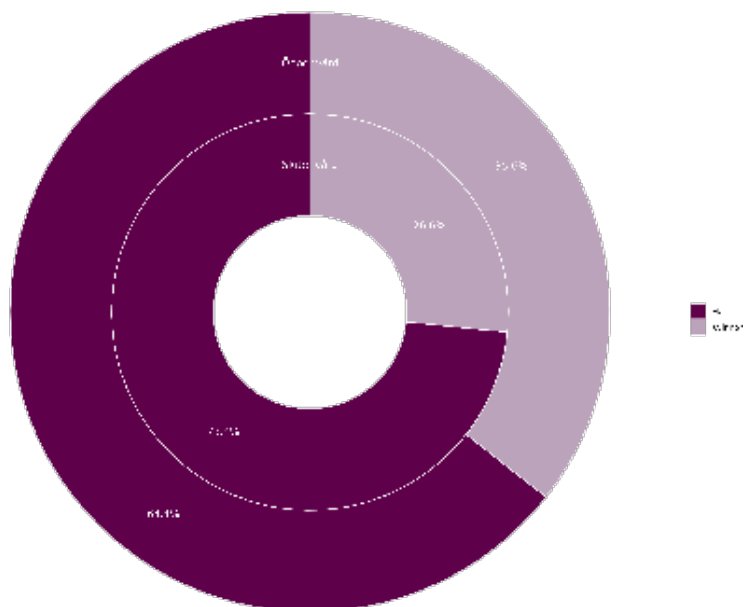
ÅLDERSFÖRDELNING MELLAN MÄN OCH KVINNOR

Figur 16 visar att majoriteten av patienterna inom beroendevården är män. Inom slutenvården var ca 74 procent män och 26 procent kvinnor. I öppenvården var ca 63 procent män och 37 procent kvinnor.

FIGUR 16

KÖNSFÖRDELNING ÖPPEN- OCH SLUTENVÅRD

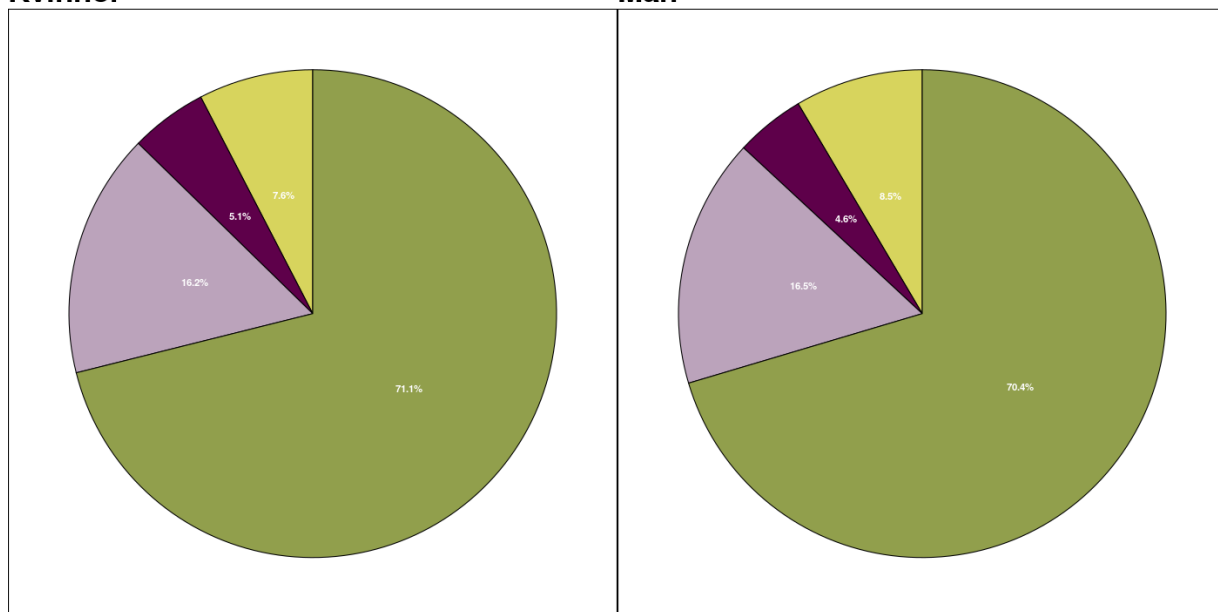

FIGUR 17

PERSONER SOM INJICERAR DROGER

Kvinnor

Män

■ Ja, injicerar för närvarande (under de senaste 30 dagarna)
 ■ Ja, injicerat de senaste 12 månaderna (inte under de senaste 30 dagarna)
 ■ Ja, injicerat någon gång i livet (inte under de senaste 12 månaderna)
 ■ Nej, aldrig injicerat

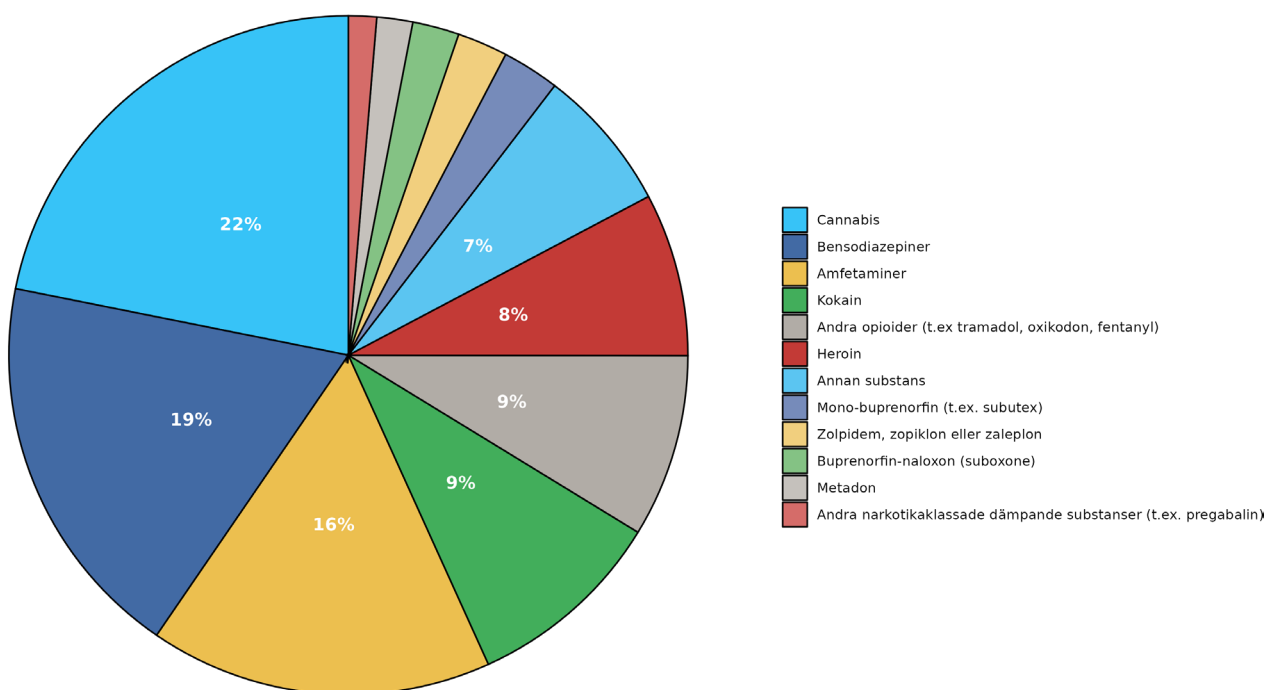

Bättre Beroendevård samlar inte enbart in data om diagnoser, utan även information om vilka substanser patienten har rapporterat använda under de senaste 30 dagarna.

Diagnoskod F19, som står för ” Psykiska störningar och beteendestörningar orsakade av flera droger i kombination och av andra psykoaktiva substanser”, används ofta när patienten har angett att de använt flera olika substanser under denna period. Figur 18 illustrerar vilka substanser som rapporteras i samband med att endast diagnoskod F19 har angivits. Alkohol är exkluderat från substanser i figuren.

FIGUR 18

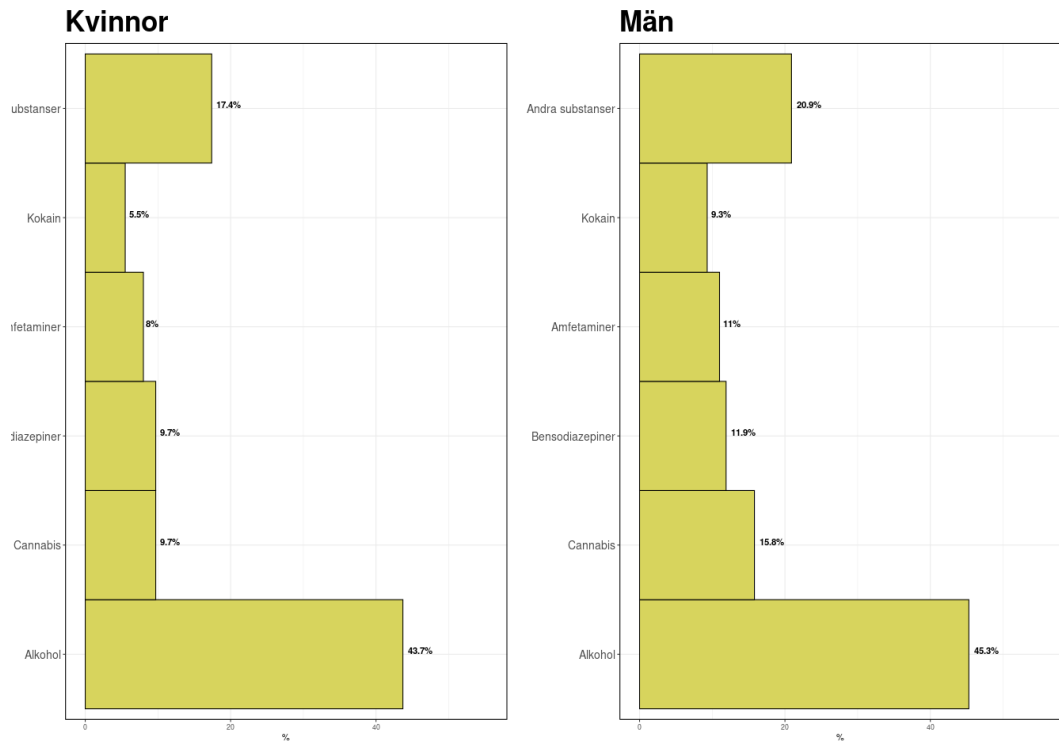
SUBSTANSER SOM RAPPORTERATS I SAMBAND MED ENDAST EN F19-DIAGNOS

Figur 19 visar hur stor andel av kvinnor respektive män som brukar respektive substans, och figur 20 de olika beroendegrupperna fördelat på kvinnor och män.

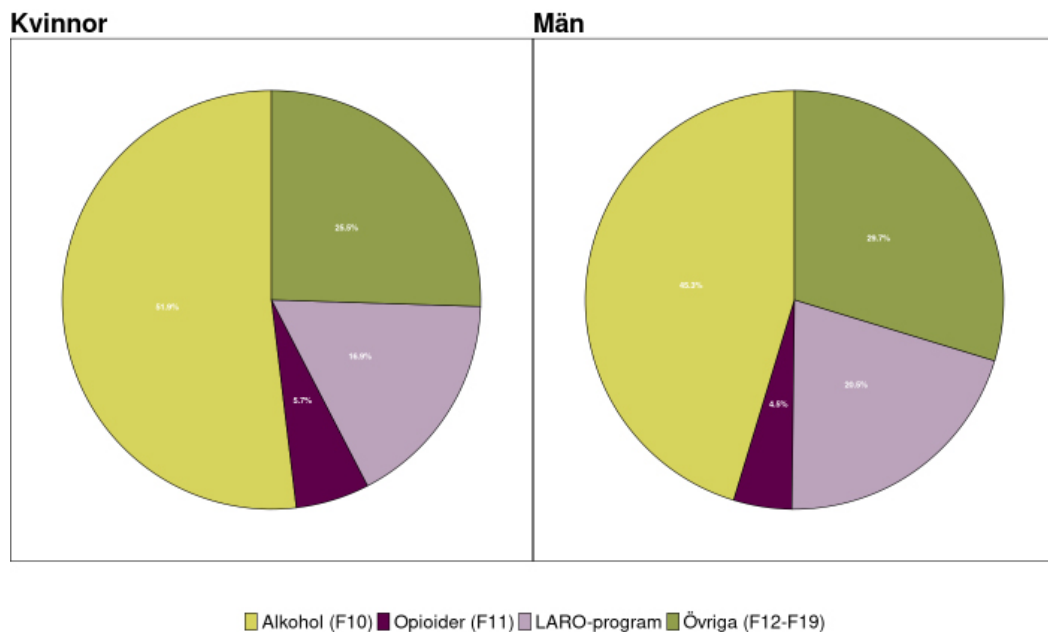
FIGUR 19

SUBSTANSER PER KÖN

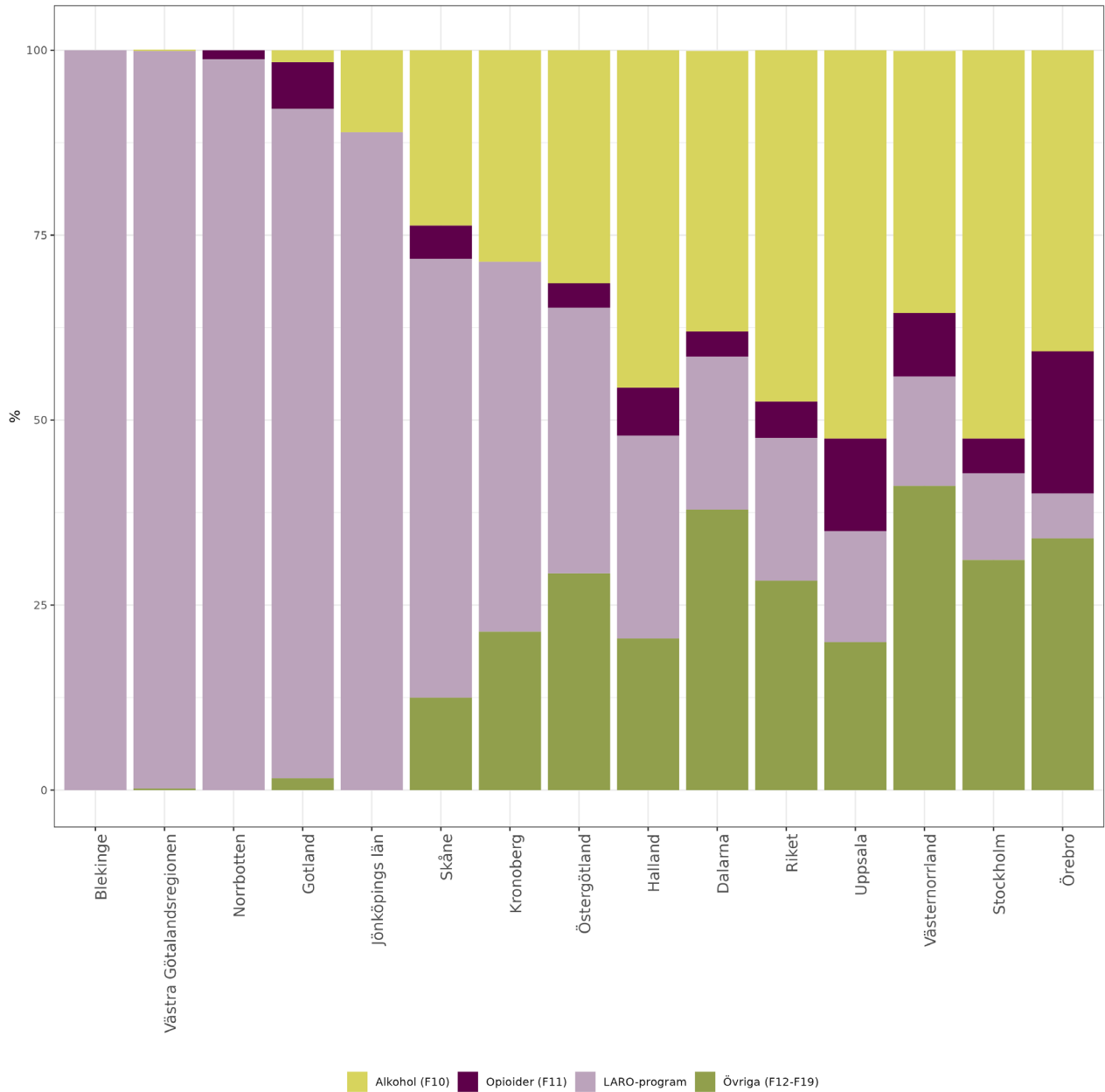
FIGUR 20

BEROENDEGRUPPER FÖRDELAT PÅ KVINNOR OCH MÄN

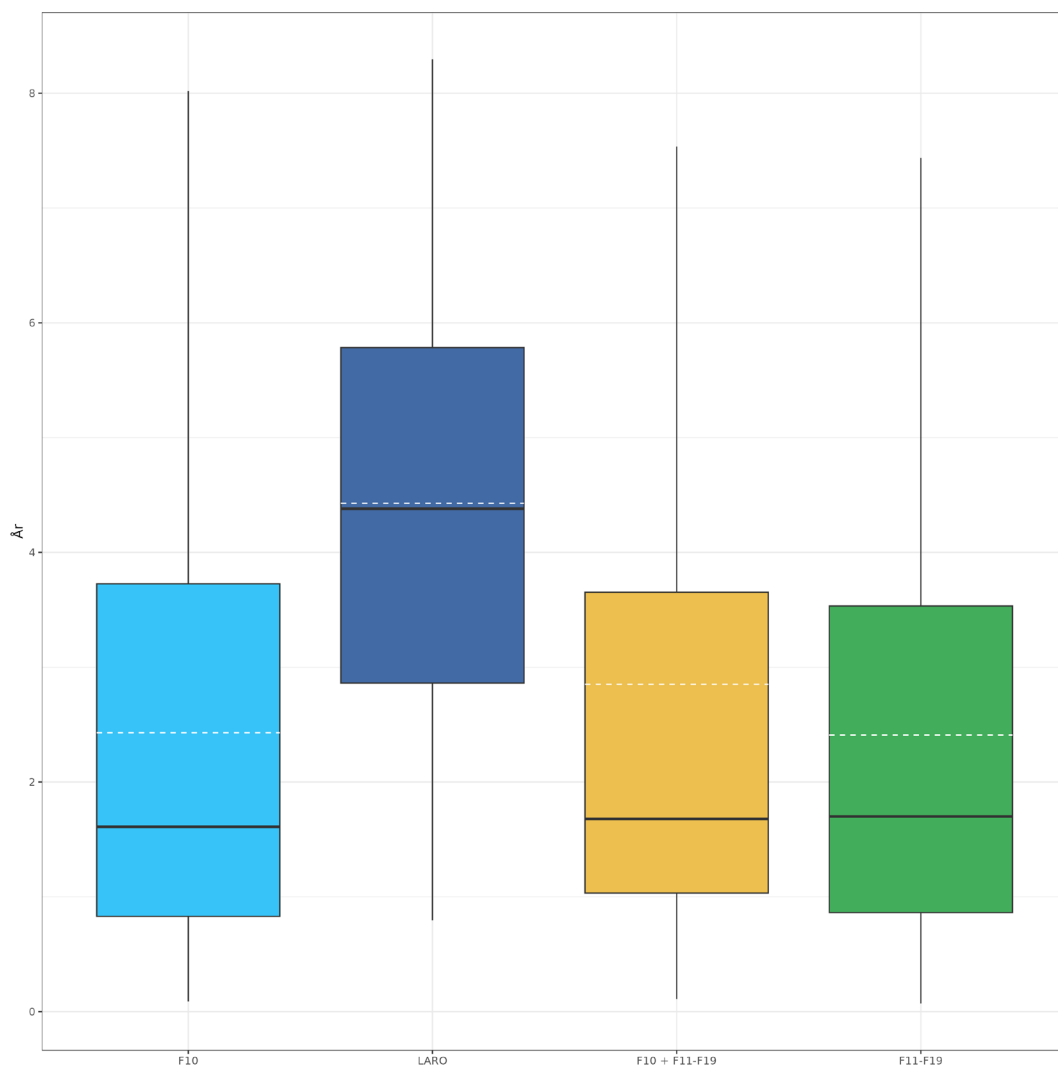
FIGUR 21

BEROENDEGRUPPER FÖRDELAT PÅ REGION

FIGUR 22

ÅR TILL BEHANDLINGSMÅL HAR UPPNÅTTS

Kvalitetsindikatorer

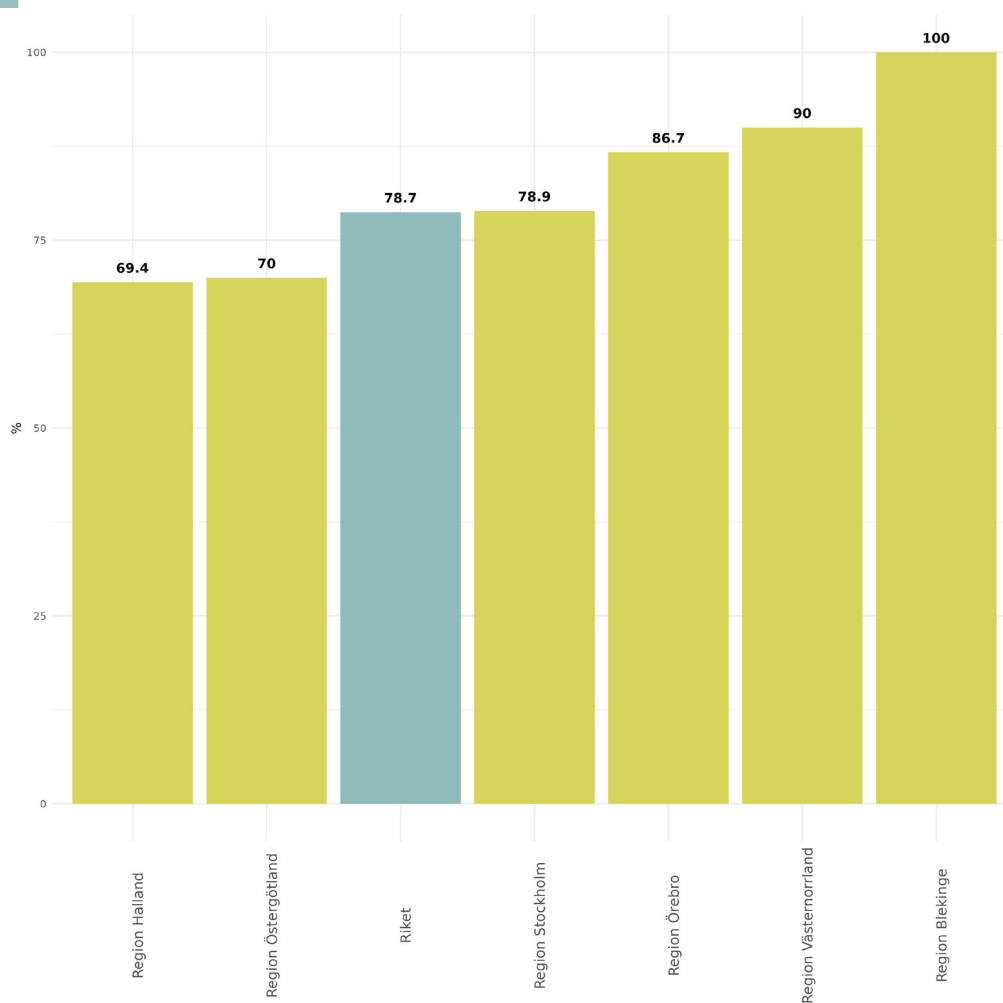
På följande sidor presenteras statistik för 9 centrala kvalitetsindikatorer som tagits fram i samarbete med NPO psykisk hälsa och implementerats i VIP, vård- och insatsprogrammet för missbruk och beroende.

ANDEL INDIVIDER MED MINSKAT ALKOHOLINTAG FRÅN NYBESÖK TILL UPPFÖLJNING

Figur 22 visar andel individer med minskat alkoholintag från nybesök till uppföljning. Nämnaren består av alla med F10 diagnos vid nybesök som genomför uppföljning.

FIGUR 23

ANDEL INDIVIDER MED MINSKAT ALKOHOLINTAG

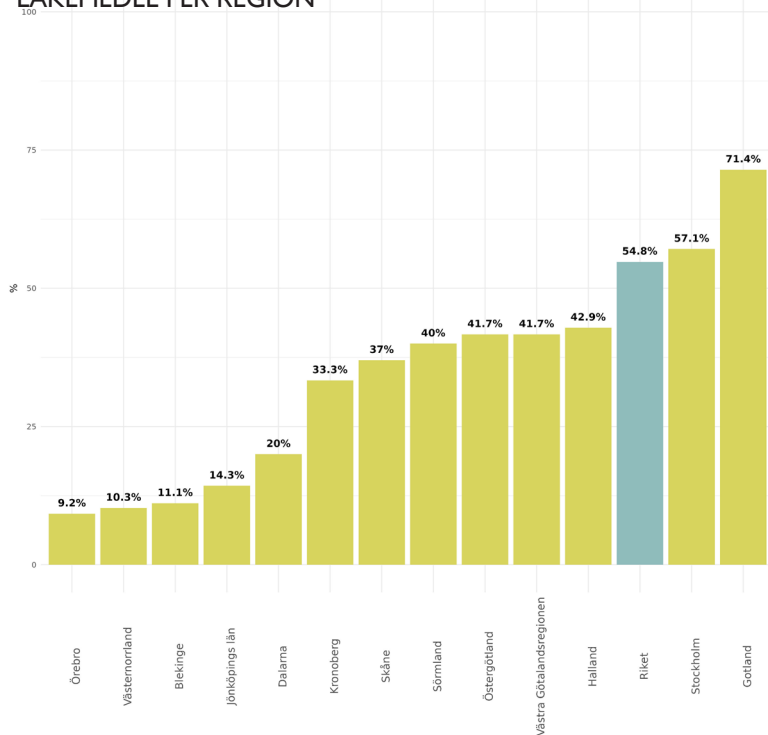

ANDEL INDIVIDER MED ALKOHOLBEROENDE SOM BEHANDLATS MED ÅTERFALLSFÖREBYGGANDE LÄKEMEDEL

Figur 24 visar andel individer med alkoholberoende som behandlats med återfallsförebyggande läkemedel uppdelat per region. Figur 25 visar utvecklingen i Region Stockholm under 2023, fördelat på kön.

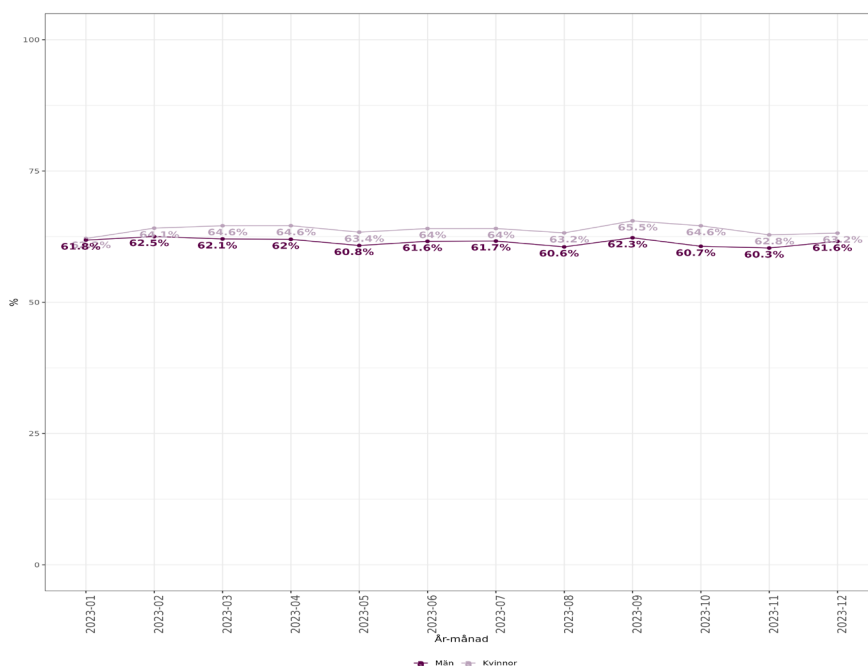
FIGUR 24

ANDEL SOM BEHANDLATS MED ÅTERFALLSFÖREBYGGANDE LÄKEMEDEL PER REGION

FIGUR 25

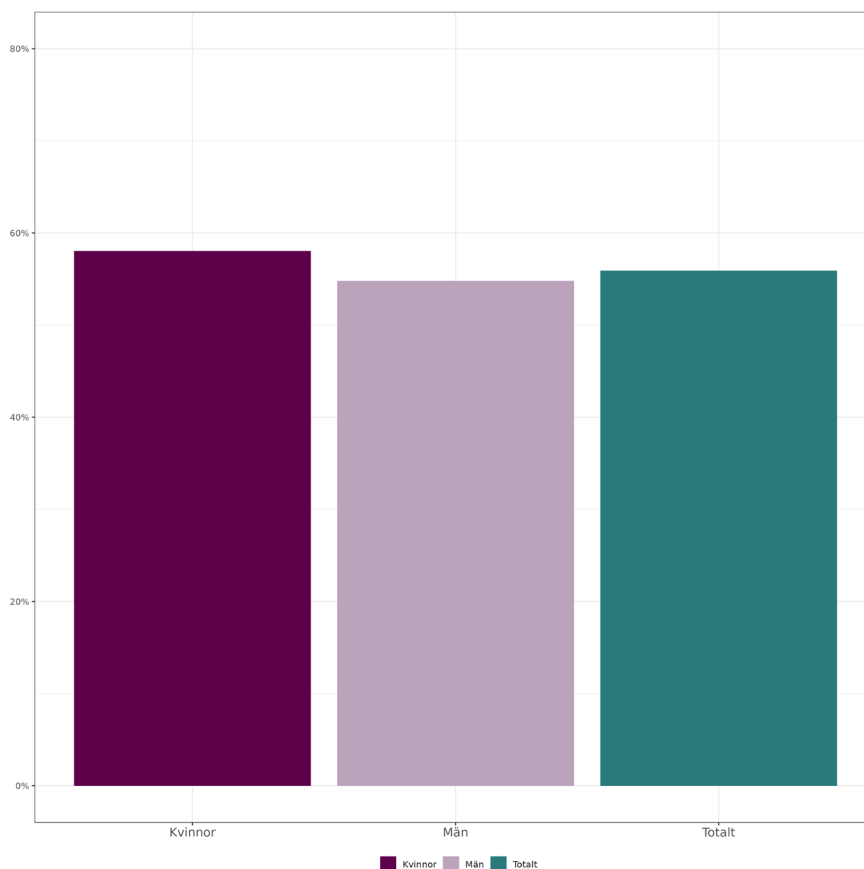
ANDEL SOM BEHANDLATS MED ÅTERFALLSFÖREBYGGANDE LÄKEMEDEL I REGION STOCKHOLM UNDER 2023

Tack vare direktöverföring i Region Stockholm är det här möjligt att ta fram mer detaljerade data i form av exempelvis siffror för varje månad.

FIGUR 26

ANDEL SOM BEHANDLATS MED ÅTERFALLSFÖREBYGGANDE LÄKEMEDEL PER KÖN

Behandling med återfallsförebyggande läkemedel vid alkoholberoende syftar till att alkoholkonsumtionen ska upphöra eller minska och därigenom även minska alkoholrelaterade problem och skador. Det kan användas generellt inom hälso- och sjukvården och inte enbart inom beroendevården.

Läkemedelsbehandling ska följas upp regelbundet och bör ges i kombination med samtalsbehandling samt medicinska råd och stöd. Enligt Socialstyrelsens riktlinjer rekommenderas att personer med alkoholberoende behandlas med återfallsförebyggande läkemedel som disulfiram, akamprosat eller naltrexon.

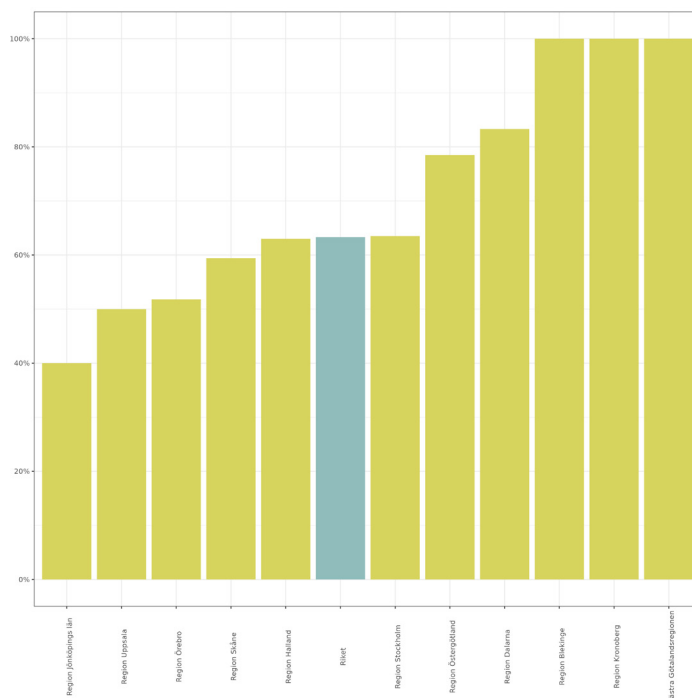
Figur 27 visar andel patienter som har blivit diagnostiserad med ett alkoholberoende (F10), och fått utskrivet återfallsförebyggande läkemedel som Disulfiram, Akamprosat, Naltrexon och/eller Nalmefen, fördelat på kvinnor och män.

ANDEL INDIVIDER MED ÖKAD HÄLSA FRÅN NYBESÖK TILL UPPFÖLJNING

Figur 27 visar andelen patienter med förbättrad eller samma självskattad hälsa per region. Figur 28 jämför självskattad hälsa hos kvinnor och män (figurerna är desamma som på s. 37, där de visas i samband med patientupplevda mått).

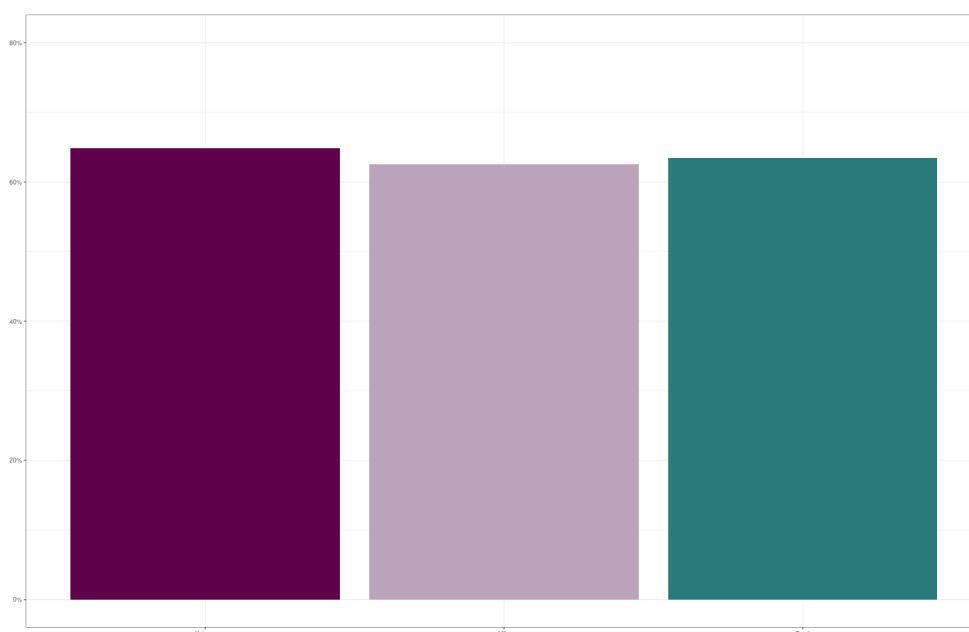
FIGUR 27

ANDEL MED FÖRBÄTTRAD ELLER SAMMA SJÄLVSKATTAD HÄLSA PER REGION

FIGUR 28

ANDEL MED FÖRBÄTTRAD ELLER SAMMA SJÄLVSKATTAD HÄLSA HOS KVINNOR RESPEKTIVE MÄN

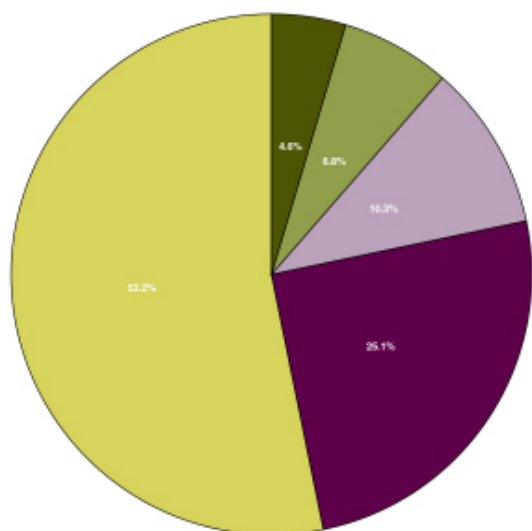
ANDEL INDIVIDER MED SYSSELSÄTTNING

Figur 29 visar huvudsaklig sysselsättning under 2023 för individer registrerade i Bättre Beroendevård.

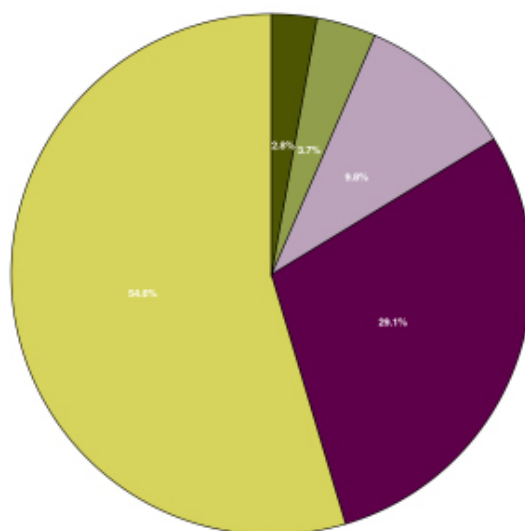
FIGUR 29

ANDEL INDIVIDER I BÄTTRE BEROENDEVÅRD MED SYSSELSÄTTNING FÖRDELAT PÅ KVINNOR OCH MÄN

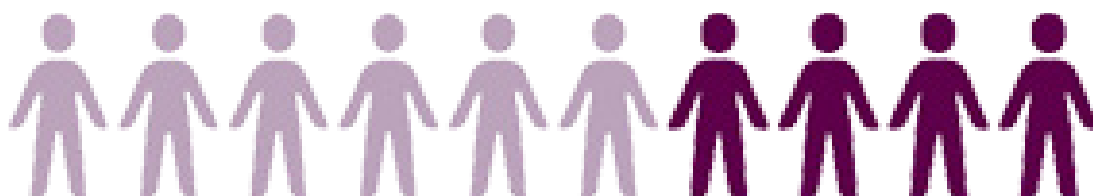
Kvinnor

Män

Arbetande Arbetslös Pensionär Sjukskriven Studerande

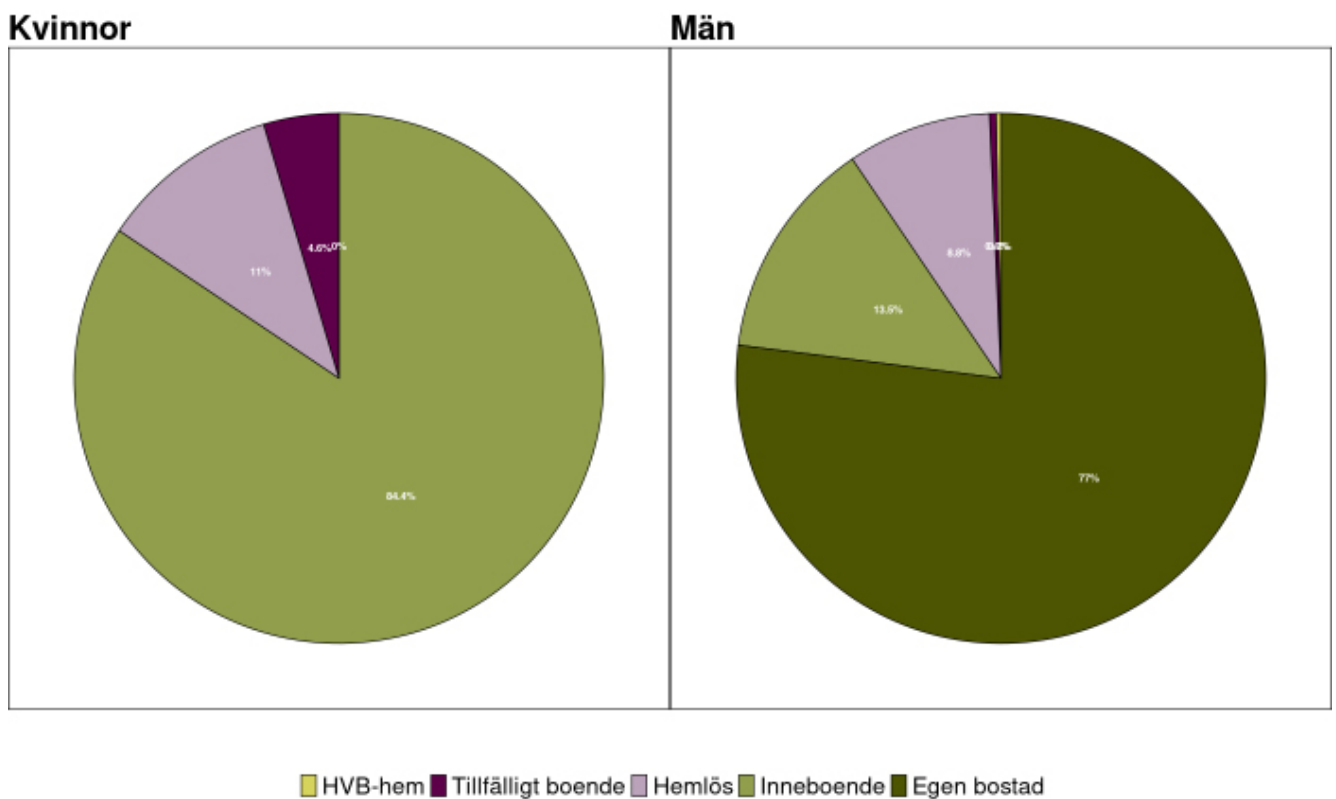

ANDEL MED BOENDE

Figur 30 visar andel per boendeform för patienter registrerade i Bättre Beroendevård, fördelat på kvinnor och män.

FIGUR 30

ANDEL PATIENTER PER BOENDEFORM

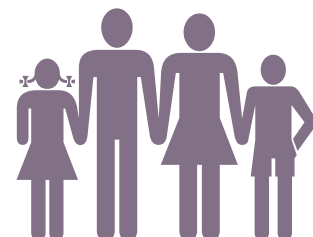
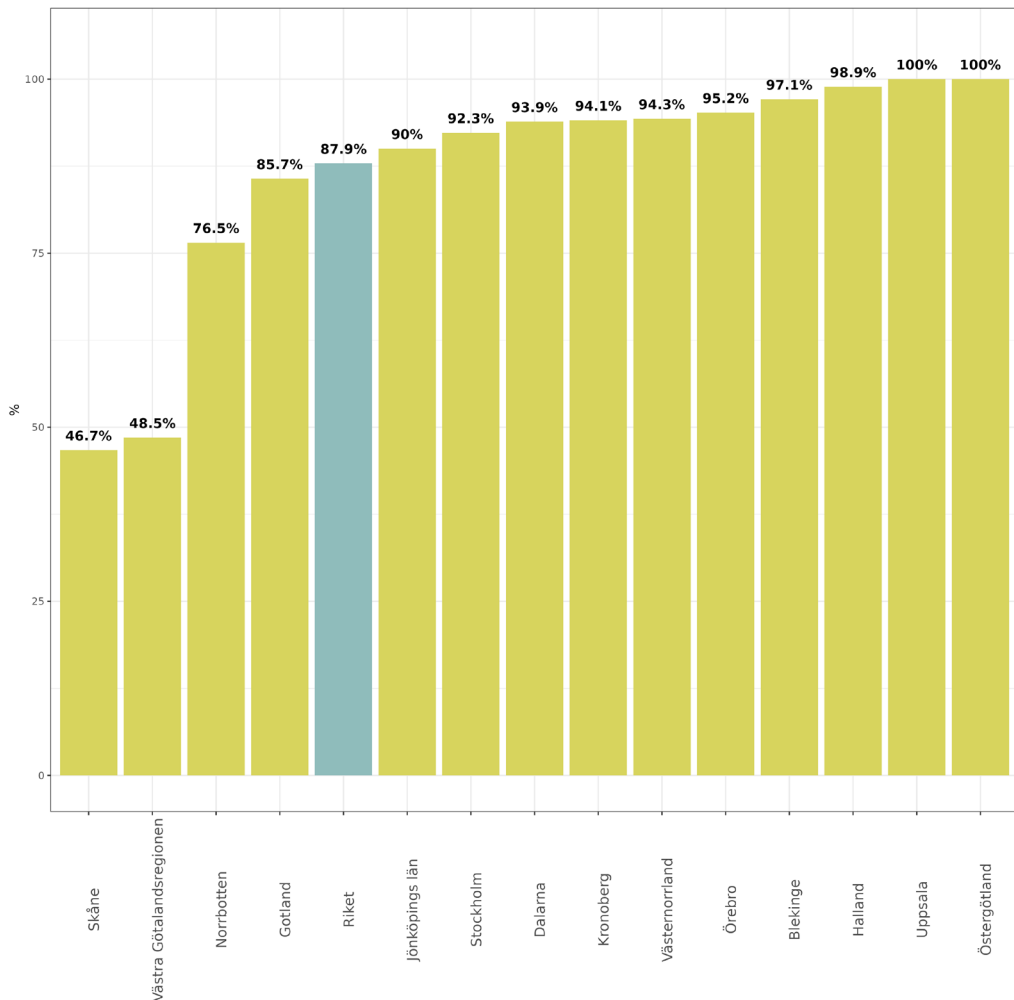
ANDEL INDIVIDER SOM BESVARAT FRÅGAN OM MINDERÅRIGA BARN I NÄRA RELATION

Figur 31 visar andel individer som besvarat frågan om det finns berörda minderåriga barn.

Denna kvalitetsindikator har en betydande roll för att barn till föräldrar med beroende ska kunna upptäckas och erbjudas rätt information, råd och stöd. Likt tidigare år är bortfallet lågt och det är endast ett fåtal av patienterna som inte har besvarat frågan.

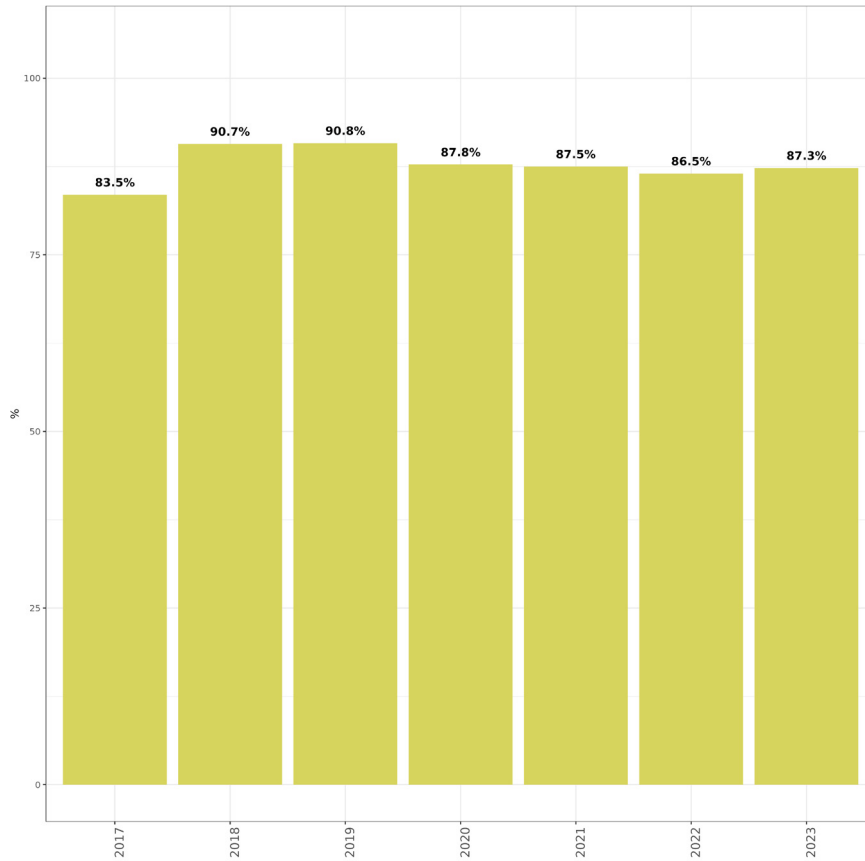
FIGUR 31

ANDEL PER REGION SOM BESVARAT FRÅGAN OM MINDERÅRIGA BARN

FIGUR 32

BESVARAT FRÅGAN OM BERÖRDA MINDERÅRIGA BARN -
UTVECKLINGEN DE SENASTE 6 ÅREN

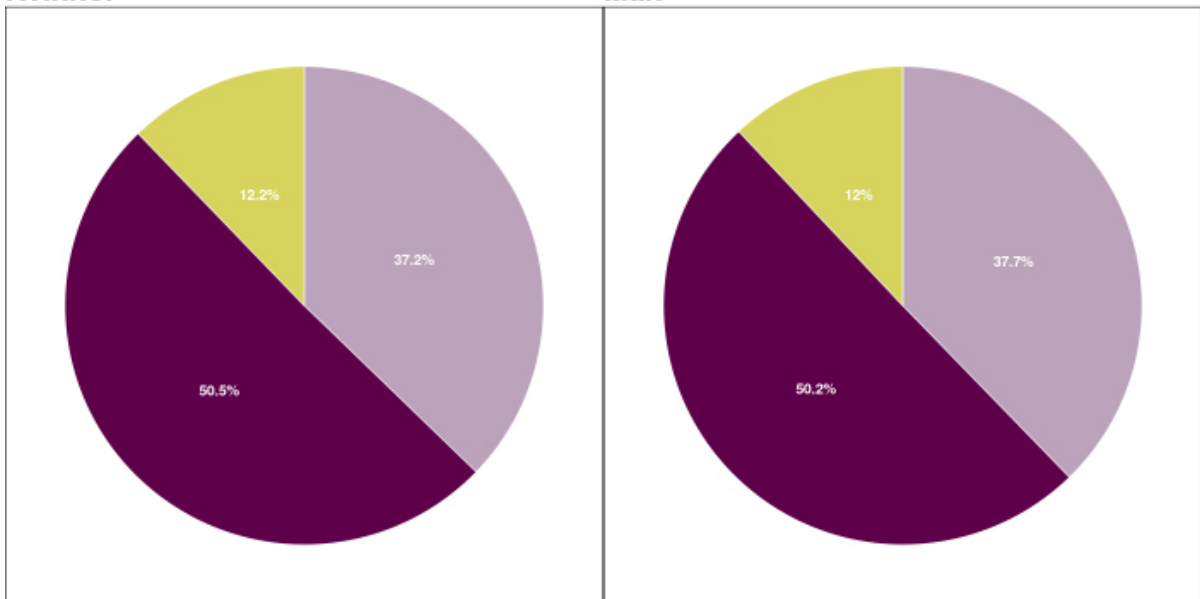

FIGUR 33

ANDEL MED BERÖRDA MINDERÅRIGA BARN FÖRDELAT PÅ
KVINNOR OCH MÄN

Kvinnor

Män

INDIVIDER MED AKTUELL VÅRDPLAN

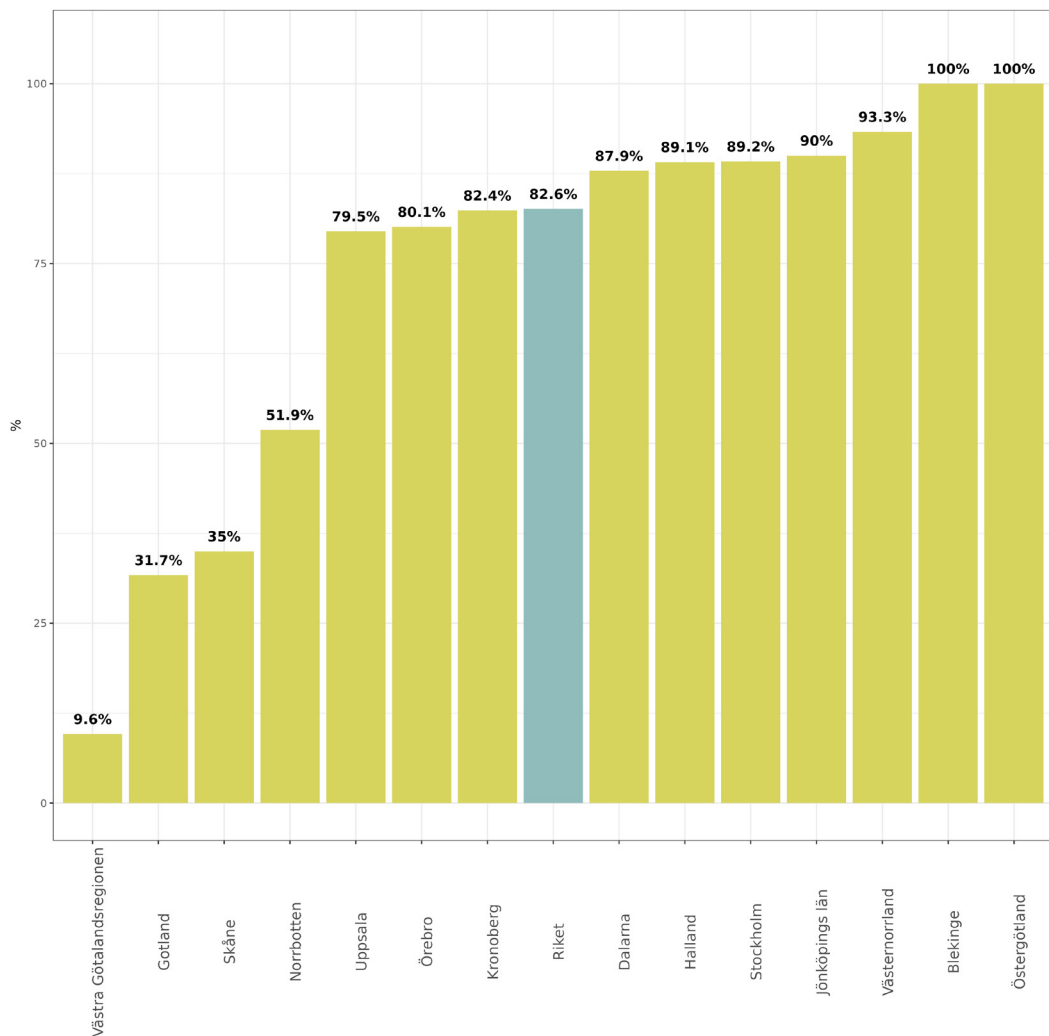
Figur 34 visar andel individer med vårdplan fördelat på region.

Att alla patienter ska ha en individuell vårdplan är ett centralt mål inom beroendevården. En välplanerad behandling, tydlig för såväl patient som behandlare, har betydelse för patientens prognos. Vårdplanen ska också ligga som grund vid samverkan mellan beroendevård och socialtjänst.

Som framgår i figur 34 har majoriteten av patienterna som registrerats i Bättre Beroendevård under 2023 en dokumenterad individuell vårdplan. Endast Skåne och Sörmland har andelar under 50 procent. Detta förklaras delvis av att det fortfarande finns delar i dokumentationen som inte kommer med vid direktöverföring.

FIGUR 34

ANDEL INDIVIDER MED AKTUELL VÅRDPLAN

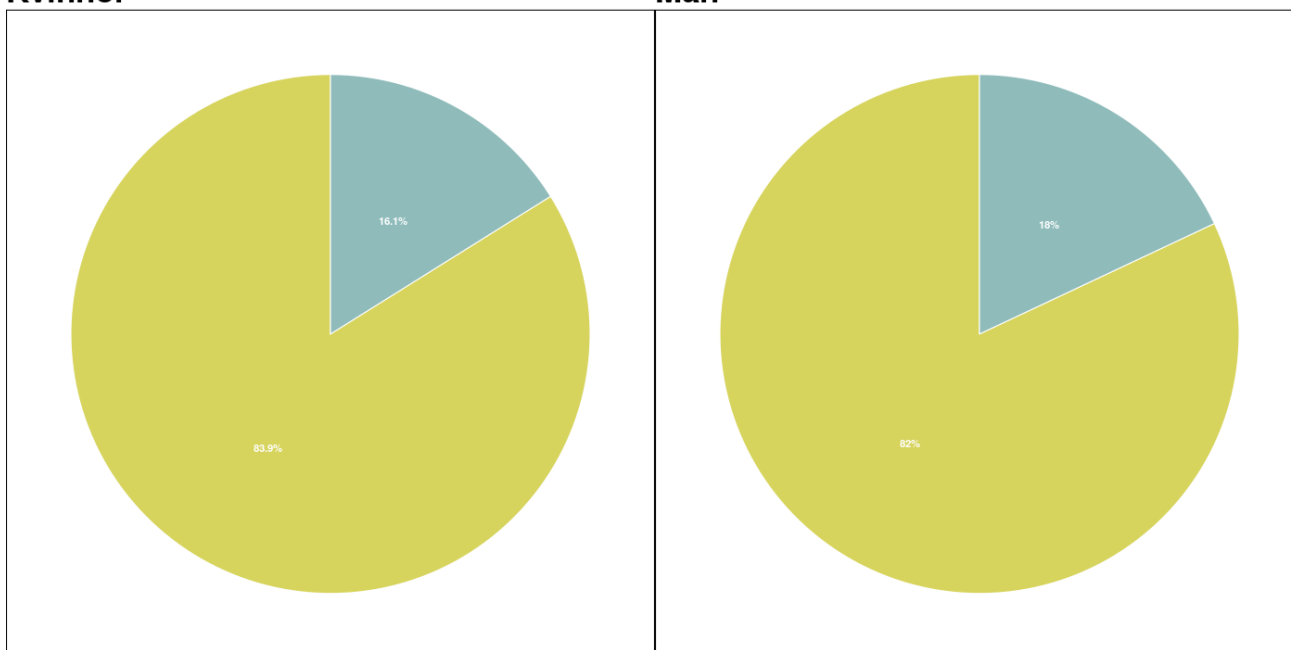

FIGUR 35

ANDEL MED AKTUELL VÅRDPLAN FÖR KVINNOR RESPEKTIVE MÄN

Kvinnor

Män

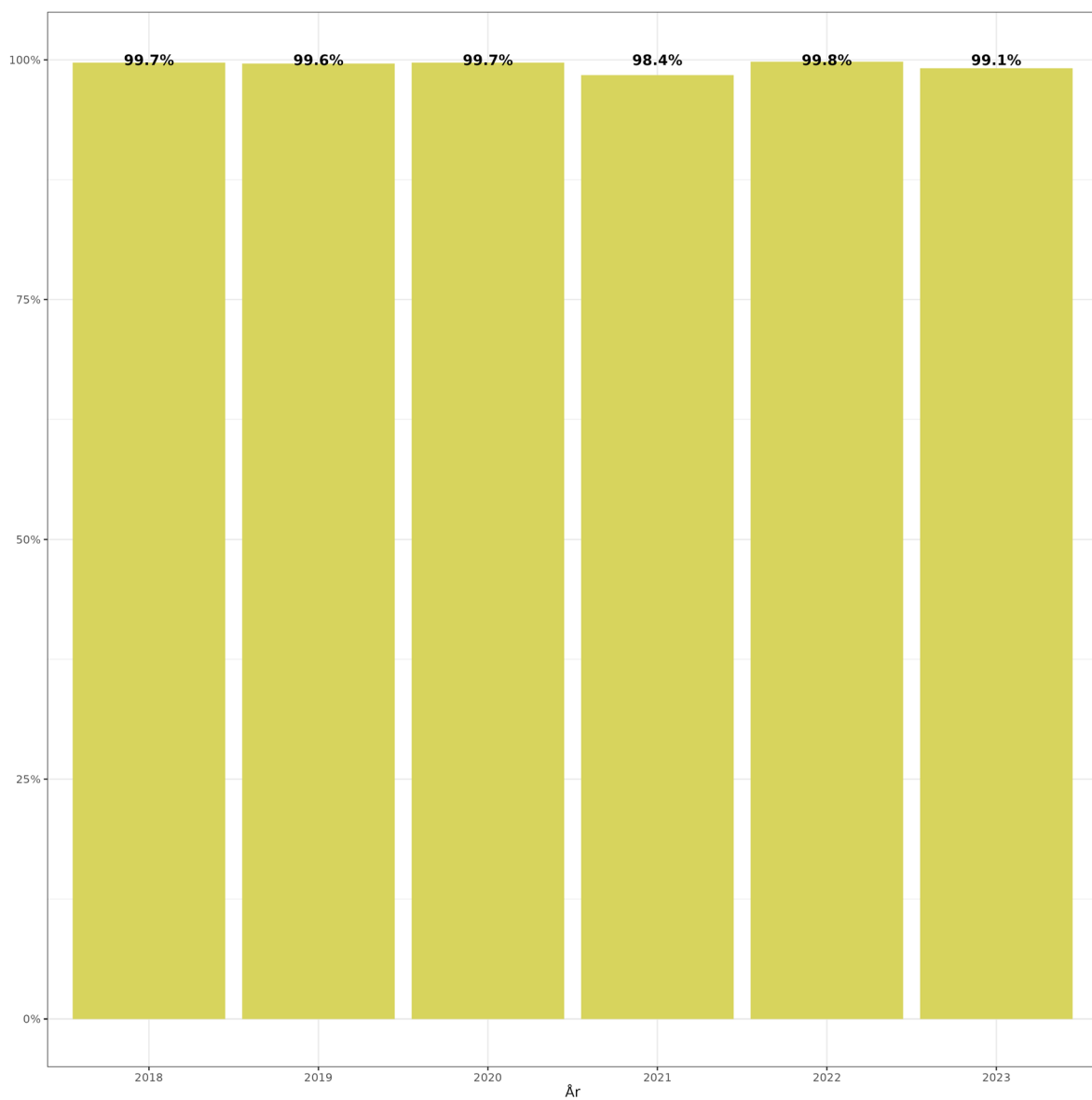
■ Ja ■ Nej

ÖVERLEVNAD FÖR INDIVIDER I LARO-BEHANDLING

Figur 36 visar antal individer i LARO-behandling som är vid liv 1 år efter registrering.

FIGUR 36

ANTAL INDIVIDER SOM INITIERAT EN LARO-BEHANDLING SOM ÄR VID LIV 1 ÅR EFTER REGISTRERING

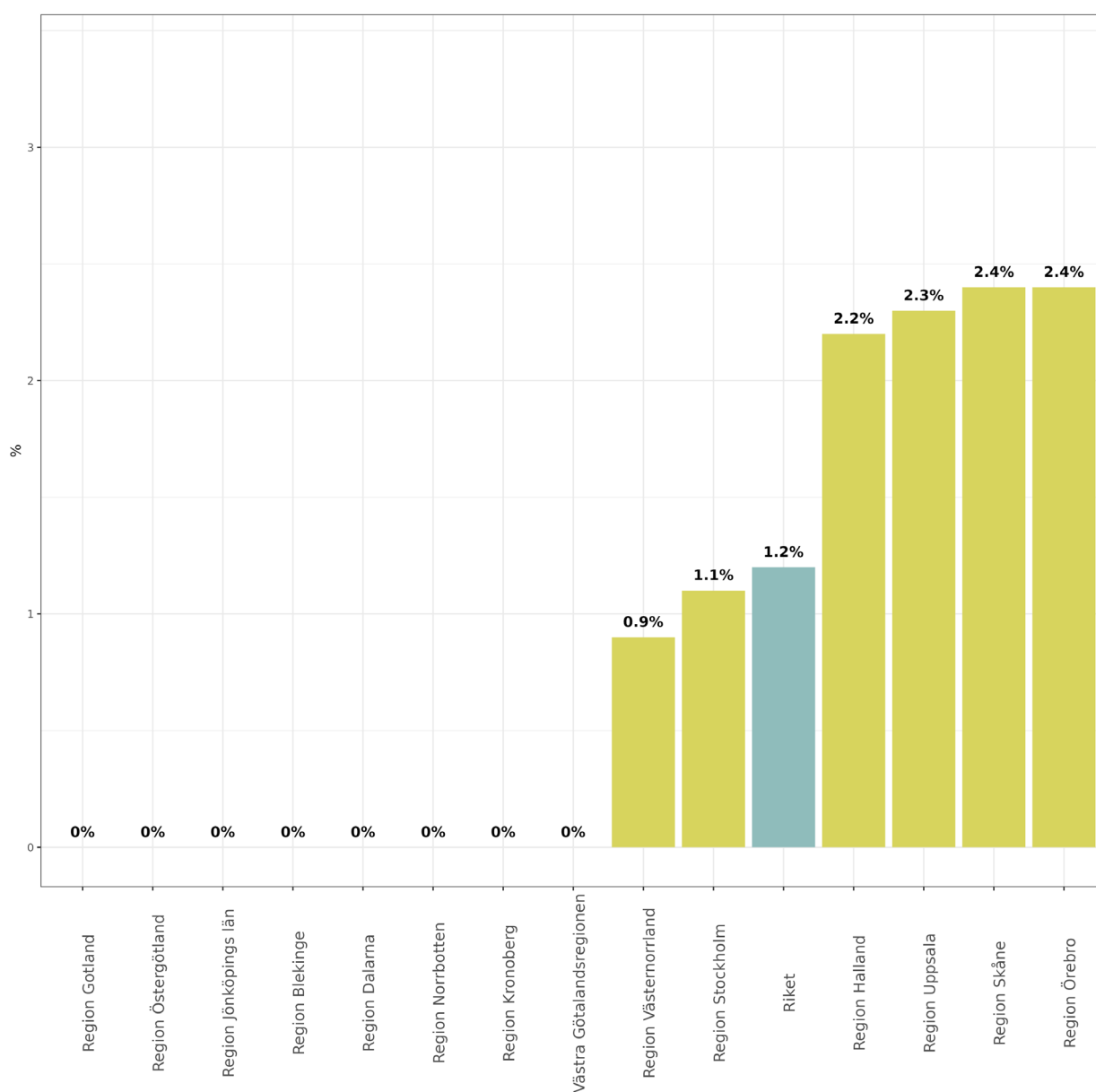
ANDEL PATIENTER SOM UTVECKLAT DELIRIUM TREMENS I HELDYGNSVÅRD

Personer som löper stor risk att utveckla delirium tremens eller andra svåra tillstånd som uppkommer av alkoholabstinens ska vårdas på sjukhus. Syftet är att genom snabb och adekvat läkemedelsbehandling undvika att delirium eller kramper utvecklas.

Figur 37 visar andelen sjukhusvårdade patienter som utvecklat delirium tremens per region och figur 38 visar fördelningen mellan kvinnor och män.

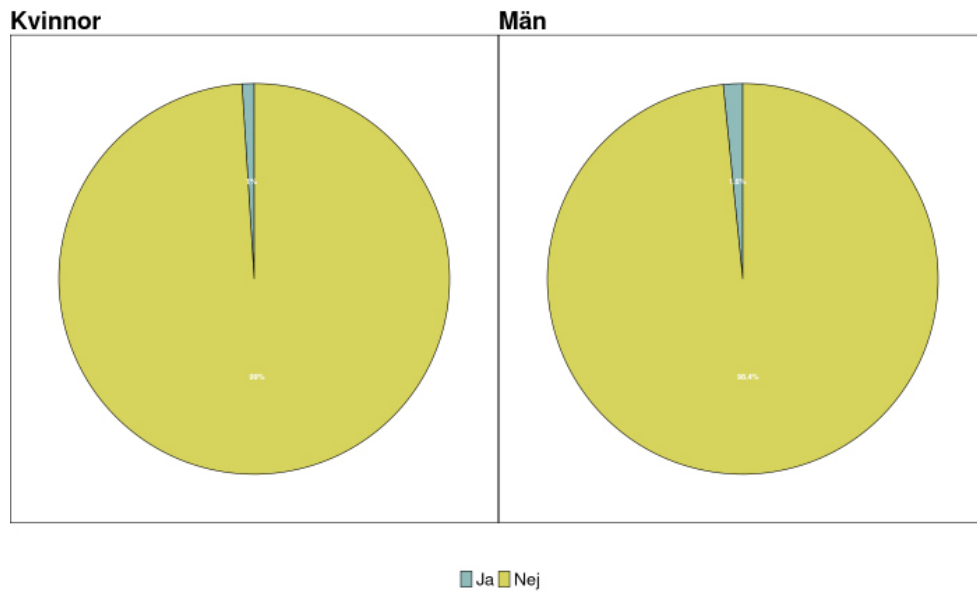
FIGUR 37

ANDEL PATIENTER SOM UTVECKLAT DELIRIUM TREMENS I HELDYGNSVÅRD PER REGION

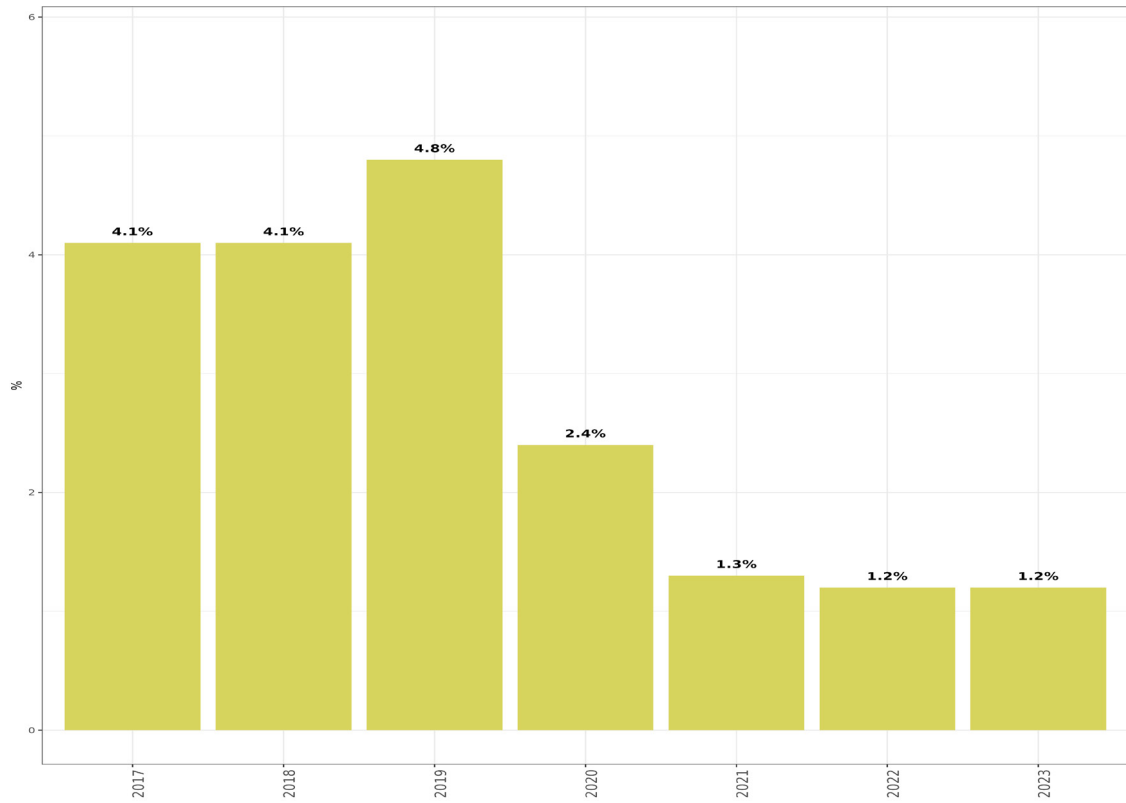
FIGUR 38

ANDEL PATIENTER SOM UTVECKLAT DELIRIUM TREMENS I HELDYGNSVÅRD PER KÖN

FIGUR 39

ANDEL PATIENTER SOM UTVECKLAT DELIRIUM TREMENS I HELDYGNSVÅRD PER KÖN - UTVECKLINGEN UNDER DE SENASTE SEX ÅREN

Översikt över anslutna enheter per region

Region	Formulärtyp	Antal verksamheter	Registreringar	Patienter	Ålder median	Andel män	Vanligaste beroendediagnosen (%)	Andel med annan psykiatrisk diagnos
Blekinge	Öppenvård	2	34	34	34.5	61.8	F11 (97)	74
Dalarna	Öppenvård	4	39	33	37	75.8	F10 (41)	88
Gotland	Öppenvård	1	140	63	43	69.8	F11 (45)	65
Halland	Öppenvård	3	114	100	39.5	63	F11 (65)	48
Halland	Slutenvård	1	251	186	51	71.5	F10 (59)	27
Jönköpings län	Öppenvård	2	<10	<10	-	-	-	-
Jönköpings län	Slutenvård	1	<10	<10	-	-	-	-
Kronoberg	Öppenvård	1	17	17	33	70.6	F11 (47)	47
Norrbottn	Öppenvård	2	81	81	37	66.7	F11 (87)	57
Örebro	Öppenvård	4	98	83	39	69.9	F19 (42)	67
Örebro	Slutenvård	1	432	335	41	71.3	F10 (39)	53
Östergötland	Öppenvård	2	132	100	41	70	F10 (35)	71
Skåne	Öppenvård	25	1701	1472	44	68.9	F11 (50)	75
Skåne	Slutenvård	3	42	42	46.5	71.4	F10 (36)	100
Stockholm	Öppenvård	45	<u>96089</u>	<u>15832</u>	43	64.5	F10 (47)	51
Stockholm	Slutenvård	2	9191	4454	42	70.7	F10 (42)	41
Uppsala	Öppenvård	1	<10	<10	-	-	-	-
Uppsala	Slutenvård	1	46	44	48	77.3	F10 (50)	61
Västernorrland	Slutenvård	1	260	214	41	70.6	F19 (39)	53
Västra Götalandsregionen	Öppenvård	7	2735	648	43	74.7	F11 (86)	36

ORDLISTA FÖRKORTNINGAR

CAN – Centraförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning
CPUA – Centralt personuppgiftsansvarig
INCA – IT-plattform för register, inklusive Bättre Beroendevård
IVR-verktyg – Verktøy i Take Care för Insamling, Validering, Rapportering
LARO – Läkemedelsassisterad rehabilitering av opiatberoende
NPDi – Nationella programmet för datainsamling
NPO Psykisk Hälsa – Nationellt programområde för psykisk hälsa
NAG – Nationella arbetsgrupper kopplade till ett nationellt programområde
PDL – Patientdatalagen
PREM – Mått avseende patientens upplevelse av och tillfredsställelse med vården
PROM – Patientrapporterade mått
PROMIS – Patient-Reported Outcomes Measurement Information System: Informationssystem för patientrapporterade resultat med syfte att ge kliniker och forskare tillgång till självrapporterade mått avseende hälsa, inklusive symtom, funktion och välbefinnande
RC – Registercentrum för Bättre Beroendevård
RFHL – Riksförbundet för hjälp åt läkemedels- & narkotikabrukare
RS – Region Stockholm
SKR – Sveriges kommuner och regioner
SLSO – Stockholms Läns Sjukvårdsområde
VGR – Västra götalandregionen
VIP – Vård- och insatsprogram (för missbruk och beroende)
ViS – Vården i siffror

Patientinformation och GDPR

Hanteringen av personuppgifter i Bättre Beroendevård regleras av dataskyddsförordningen, GDPR, och kapitel sju i patientdatalagen, PDL. All personal som hanterar personuppgifter i kvalitetsregister omfattas av en lagstadgad tystnadsplikt. Registret tillhandahåller patientinformation om manuell inmatning och direktöverföring från journal. Det finns även information på lättläst svenska. I patientinformationen beskrivs hur registret arbetar med dataskydd enligt GDPR, vilka rättigheter patienten har samt hur hen kan göra dem gällande.

Bättre Beroendevård värnar om personlig integritet och eftersträvar en hög nivå av dataskydd för de personuppgifter som behandlas i registret.

Informationsägare: Johan Franck och Jeanette Westman
Statistik: Härje Widing
Layout: Jonna Engwall
Foto: Unsplash, Pixabay, Adobe Stock där inget annat anges

Kontakt: battre.beroendevard.slsso@regionstockholm.se

BÄTTRE
BEROENDEVÅRD

battreberoendevard.se